

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

D.L.P.M. 349-1992

Fq.Con.núm.33/27

IV Legislatura

Any 1999

Número 32

Presidència
de l'Honorable Sra. Joana Aina Vidal i Burguera.

Sessió celebrada dia 3 de febrer del 1999, a 16,30 hores.

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- COMPAREIXENCES:

1) Del Sr. Director de l'ONG "Projecte Home", per tal d'informar sobre la problemàtica de la droga. 458

II.- PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 6018/98, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a la utilització de les empreses de treball temporal per part de l'Administració Pública 476

LA SRA. PRESIDENTA:

Senyores i senyors diputats. En primer lloc deman si hi ha substitucions.

No hi ha substitucions.

I.- Compareixença del Sr. Director de l'ONG "Projecte Home", per tal d'informar sobre la problemàtica de la droga.

Idò passam a donar la benvinguda al Sr. Català, director del Projecte Home, així com també al seu company Lino. Passam idò a tractar la compareixença, com he dit, del Sr. Català, a qui pregam que tenguí a bé informar sobre la problemàtica de les drogues, advertint els grups parlamentaris que després d'aquesta intervenció podran formular les preguntes o observacions que considerin pertinents.

Per tant, donarem la paraula al Sr. Català per tal que faci l'exposició.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Bones tardes a tots. En primer lloc agrair el fet de poder estar aquí. Per a nosaltres és molt important, per tot el que significau. Després també nosaltres estam convençuts que el problema de la drogaaddicció, de la drogodependència, no és qüestió d'uns o dels altres, és qüestió de tots, i tenim molt clar també que això va més enllà de qualsevol tipus de partit, d'ideologies, fins i tot de persones; i per tant des d'aquest convenciment, nosaltres el que intentarem fer avui, recolzats per transparències perquè sigui més fàcil, comprenc que a aquesta hora per ventura és un poc difícil, vosaltres deu fer poc temps que acabau de dinar, i això; però fent un esforç, nosaltres el farem, i crec que intentarem ajudar per transparències, no sols comentar el Pla autonòmic, sinó fer aportacions que creim que valdria la pena que estiguessin al Pla.

Començarem donant unes dades estadístiques que tenim. De fet aquí hi ha cinc paquets -resulta que sou sis grups, i perdonau, em pensava que éreu cinc, o sigui que és una equivocació, però després en faré una- de tota una sèrie de publicacions que al llarg d'aquest temps hem anat fent al Projecte Home d'aquí. També hem posat la revista del Projecte, que en Lino és el director, i després podreu tenir tots aquests documents, distintes memòries, dades, i altres. Però ara intentarem posar unes dades que creim significatives, i que val la pena que serveixin com a orientació de cara al Pla.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

Muy buenas tardes. Disculpen que aun no hable en catalán, pero entiendo muy bien. Llevo casi trece años, empecé a trabajar junto con Tomeu, abrí el Proyecto Hombre de Mallorca, y acabamos de inaugurar un centro en Barcelona, como noticia importante, creo. Estos datos que les vamos a presentar hace trece años, si mal no recuerdo, Tomeu y yo comenzamos a intentar buscar información, cuál era el perfil del toxicómano en Baleares, para a partir de aquí poder ofrecer un programa, una alternativa, un centro de tratamiento. De aquí nuestro interés desde el principio, desde antes abrir el Proyecto Hombre, de tener muestras de la población toxicómana. La primera, hay varias, -vosotros podéis ver después las publicaciones que hemos hecho, que yo creo que son muy relevantes en cuanto que son muestras de las personas que hemos tratado- la primera que les quiero mostrar es la de 1989.

Hay una anterior, la del año 88; pero creo que esta es muy significativa, el 89, a partir de 133 usuarios, nos da este perfil. Yo creo que es muy importante: Primero, la población; nos preguntábamos la edad: de 4 drogadictos 3 eran varones, 1 era mujer, el 25%. (...) las edades, de 22 a 29 años el 73%, esto es importante. Nacidos en Baleares; yo recuerdo que hace trece años se hablaba mucho de que los extranjeros eran los drogadictos. Aquí está la respuesta, año 89 -eran forasteros, ¿no? -: residentes en las Islas Baleares, como dato importante. Abandono de estudios, un dato muy relevante, crisis en el sistema escolar, abandono de estudios. Y luego el motivo para entrar a Proyecto Hombre, tocar fondo. Tocar fondo significa el rechazo a nivel familiar, dejar el trabajo, y rechazo a nivel social. Y después problemas judiciales.

Otra situación importante es la modificación laboral. En ese momento, hace trece años, se decía que el paro llevaba a la droga, cuando nosotros observábamos que la mayoría estaban trabajando, la mayoría. Era la drogadicción la que también llevaba a dejar el trabajo. La obtención del dinero, aquí vemos que era la época en que había muchísimos robos. Yo recuerdo aquellos años, se robaba mucho, era por el tema droga, la inseguridad ciudadana. Después la edad de inicio en el mundo de la droga: a los 16 años. Luego veremos en el año noventa y tantos como esto se va reduciendo. La media de edad en el mundo de la heroína son 6 años. Fíjense que empezaban a los 16 y la edad media de ingreso en Proyecto Hombre es a los 26 años. De los 16 a los 26 años, ¿cuántos años llevaban en el mundo de la droga? Heroína 6 años, pero ya habían empezado con alcohol, hachís, anfetaminas, estimulantes, y pasaban a la heroína. Después, habían estado en prisión -creo que este dato es sumamente relevante- el 50% de la muestra.

Este es más o menos el perfil del que se conoce como "yonqui", el típico "yonqui".

Pasamos ahora a la otra muestra, se pasan casi diez años, la muestra del 98. Ha habido una evolución a nivel de lugar de nacimiento. Palma el 57%, la part forana el 43,3, Menorca, Ibiza. Aquí se ve la distribución de los usuarios del Proyecto Hombre. Lugar de residencia, sigue siendo Palma el lugar más predominante, la part forana. Muchas veces nos preguntan si el problema de la droga es más de las grandes ciudades o de los pequeños lugares. Por esta muestra se ve que no: afecta a los lugares pequeños o a las grandes ciudades, la droga atraviesa todos los lugares.

El dato importante de inicio en el mundo de la droga, fíjense, diez años después se reduce la edad de inicio en el mundo de la droga: 14,4, edad, dato relevante a tener en cuenta. Para un segmento de la población se ha reducido.

Después a nivel de drogas consumidas. Fíjense: alcohol 100%, hachís, la heroína y la cocaína, son las cuatro drogas. Si antes teníamos que en el año 89 preferentemente se usaba heroína, en el 98 nos encontramos con un perfil de policonsumidor, cuatro drogas de uso preferente. Y es curioso como surgen ya otras drogas, como las drogas de síntesis, empiezan a aparecer.

Continuamos con la misma muestra, en el 98. Fíjense aquí, nos interesaba mucho ver los antecedentes de estos nuevos drogadictos, si tenían o no relación con Junta de Menores, el 21%, yo creo que es muy alto, internado en un centro de menores el 12,8%, han estado en la prisión 45,9%, a pesar de que ya, diez años después, teníamos una población de un drogadicto integrado en la sociedad, a pesar de eso, de que no había estado en la calle, había gente que por problemas, por robar por conseguir la droga había entrado en prisión, por robos; seguía siendo alto. Luego, sobre los antecedentes penales, yo creo que un dato importante son los con juicios pendientes, el 41%. Se da el gran problema de que algunos toxicómanos están en tratamiento y les llega un juicio pendiente, y se ven obligados a ingresar. A nivel de España en Proyecto Hombre el año pasado ingresaron más de cien, cien usuarios de Proyecto Hombre que se vieron obligados a ingresar en prisión.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Val la pena tenir en compte el suport que la majoria de jutges i fiscals estan donant, perquè aquí es donen poquíssims casos, encara se'n dona qualcun, però poquíssims.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

Yo creo que esta ficha es importante por el respaldo jurídico, el respaldo de los jueces y fiscales. Cumplimiento, fíjense que la muestra baja, la muestra es sobre 162, ya no hablamos de los 300, sino 162 usuarios en ese momento en tratamiento, en el 98, 50 residentes con 93 causas, algunos tienen más de una. El juez suspende la condena a 23 usuarios.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Respecte d'això, vosaltres sabeu, amb el nou Codi penal, abans es donava (...) al Projecte, mentre feien el Projecte servia com a compliment de condemna. El nou Codi Penal contempla una altra cosa, que és suspensió de condemna. La gran diferència és que una persona, per exemple, que té un any i mig de condemna i està un any al projecte, si se'n va, no li ha servit de res, a nivell de compliment; si li ha servit com a persona, li ha servit. Això és la gran diferència que en aspecte (...).

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

El tercer grado penitenciario 17 personas. En total 90 usuarios beneficiados por el nuevo código o el antiguo código. Fíjense como va evolucionando el perfil.

Después nos interesaba mucho presentar el tema de los adolescentes. Hace más de dos años que se abrió un centro, y la muestra es de 112 jóvenes adolescentes. Las características son las siguientes: el 70% son varones, residen en Palma la mayoría, edad media de la población, incluso hay chicos de 13 años, de 13 a 20 años, 13 años ya. Nivel de estudios, fíjense lo bajo que están: EGB; han repetido el curso. Inicio en el consumo 12 años, otra vez nos llama la atención: pasa de 16 en el 89, la muestra del 98 de la población toxicómana adulta es 14,4; y la población adolescente empieza a consumir a los 12 años, 25% de esta muestra. Creo que llama mucho la atención este dato, la reducción. Luego acuden presionados por la familia, los adolescentes van a este centro apoyados por la familia. Las drogas que más consumen, el 36%, drogas de síntesis; cannabis el 30%. Aquí un dato curioso, que esta población adolescente, algunos se preguntan si la heroína ha acabado su fase de mayor consumo, los adolescentes comienzan a consumir heroína. Quienes comienzan con hachís, con anfetaminas, estimulantes, pasan a consumir después drogas de síntesis, y prueban la heroína. Ojo, es muy importante esto.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Nosaltres de referència deim la droga per la qual acudeixen al centre per rehabilitar-se. No vol dir que no consumeixin altres drogues, que normalment sempre són politoxicòmans, però com a droga de referència, deim en aquest sentit.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

El dato aquí curioso es que hay cuatro drogas. Es decir, vuelve otra vez, la población adolescente empieza con una droga, pero termina siendo policonsumidora. Creo que eso es un dato importante. Y otro más, los padres: el 28% alguno de ellos, el padre o la madre, especialmente el padre, consume alcohol o cannabis, lo que dificulta a veces que el hijo deje de consumir cannabis, o deje de consumir drogas de síntesis. Y de los 112 usuarios, algún hermano del 16% consumía drogas.

Tenemos ahora ya el perfil, fíjense bien, surgen cuatro perfiles: el toxicómano tradicional, el "yonqui", el perfil que les presenté en el 89; luego surge el drogadicto integrado en la sociedad, que trabaja, tiene familia, tiene hijos, pero tiene el problema de la droga, y cuando empieza a robar empiezan los delitos y se ve obligado a buscar ayuda profesional. Aparece el adolescente, a principios de los años noventa, y ése es el perfil del adolescente. Y hay un cuarto perfil, que es el adolescente drogodelincuente, con problemas de delitos judiciales.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Per ventura hi ha moltes dades, i això és complicar el cap, perdonau, però crec que val la pena donar-ne. Ara el que intentaríem fer, amb vint minuts a ser possible, és com des de Projecte Home donam resposta a tots aquests perfils, les distintes realitats. Intentaré ser molt ràpid, fins i tot no ho llegiré tot, però per ventura remarcant qualche cosa especial.

Aquí hem dividit en diversos tipus de programes, i primer de tot hem posat el programa tradicional. El programa tradicional té tres fases clàssiques, que és una acollida, comunitat i reinserció. L'objectiu bàsic d'acollida és que la persona que vengui, que normalment ve o perquè ha tocat fons, o per problemes judicials, o per pressió de la família, o pel motiu que sigui, normalment no és un motiu seriós ni profund. Ell ve perquè sí. Voler, voler de veritat deixar la droga és difícil. Per tant l'objectiu del centre d'acollida, que és centre de dia de dilluns a divendres, és reforçar aquesta motivació, i que se'n doni compte que el seu problema no és que sigui dependent de droga, sinó que és ell el problema. El problema no és la droga, que la droga és pel carrer: com és que uns sí i altres no?, i que vagi descobrint i redescobrint això. I bàsicament el centre d'acollida en aquest moment el tenim a sa Vileta, el que eren les antigues Oblates, i allò terapèutic propi és l'ambient, és el calor, el no judici. Jo record, per exemple, fa set o vuit anys, quan ja començava a haver-hi gent d'alta terapèutica, em continuava impressionant que vengués tanta gent al Projecte, quan tothom sap que el Projecte no és fàcil, que és dur, és llarg, és difícil, i ho vaig anar demanant a persones que havien acabat ja. I una al·lota d'una quarantena d'anys em va dir, una al·lota amb tot el seu historial, de presó a Marroc, etcètera, o sigui, molt d'historial, i que havia decidit a un moment donat que venia de viatges a canviar, em diu "quan vaig venir, mirant-vos a vosaltres vaig trobar dues coses: una, que no em tenfeu por" -a mi, mai se m'havia ocorregut tenir por a un drogaaddicte que ve al centre. Distint és al carrer- "i l'altra cosa, em vaig sentir que ningú no em jutjava".

El fet aquest que la persona que ve, vengui com vengui, sigui rebuda i se la convidi perquè deixi la droga, però que se senti acollida sense judici condemnatòri pel seu historial, i que com a condició perquè vengui únicament posam que vulgui deixar la droga i jo demostrí amb fets, no només amb paraules; si té família o no en té, això ho treballarem; si té judicis pendents, això ho treballarem; si té sida, hepatitis, el que sigui, això s'haurà de treballar, però l'única condició és que demostrí que vol.

Una vegada haver arribat aquesta persona, haver vist que el problema no és la droga sinó que és ell, i que comença a tenir uns problemes concrets, té l'oportunitat dins el programa tradicional d'anar a ses Sitjoles, que és la comunitat terapèutica. Ses Sitjoles està en règim d'internat. En aquest moment, des de fa un any, tenim una experiència que el cap de setmana van a ca seva; durant aquests deu anys i mig de comunitat terapèutica no era així, estaven sempre allà, però des de fa un any els caps de setmana van a casa seva.

Bàsicament les tres àrees que treballam són les tres que hi ha aquí, i no importa dir, que és seguir amb els comportaments, el treball històric, és important que una persona que té la seva història, i una història moltes vegades fotuda -no sé com dir-ho amb paraules més fines, però s'entén, no?-, una història bastant crua, bastant dura, és important que aquesta història no la destrossi a la llarga, quan al carrer qualcú li pugui dir "tu m'has robat", o "em vares fer pagar tant per...", jo que sé, per xapes o pel que sigui, que a aquesta persona el seu passat no el destrossi. Però per treballar el passat és important, no només a nivell psicoanalític, que és important, i empram mitjans d'aquests tipus, però especialment treballar el passat per viure i canviar el present. És un treball molt seriós, molt bell, difícil, però que val la pena. L'altra àrea que treballam a comunitat són els sentiments. Pensau que la majoria de drogaaddictes han estat violents, i és important que amb un clima redescobreixin i facin tot un treball de sentiments perquè, primer de tot no hi ha d'haver violència, ni cap a fora ni cap a ells mateixos, i per altra part redescobreixin els seus propis sentiments, i que sàpiguen que no n'hi ha de bons ni dolents, sinó que són sentiments. És la resposta a aquests sentiments, i és bàsicament aquest treball. La duració sol ser entre 8 i 12 mesos, i la procedència de Projecte Home.

La tercera fase del programa tradicional és reinserció, a nivell d'edifici el tenim devora el Gran Hotel, al carrer Campaner, per tant està molt al centre de Palma, i el que intentam és que aquesta persona que havia tengut uns problemes, que era difícil estar inserit dins la societat, a partir d'un canvi personal i a partir d'un canvi de valors comenci a trepitjar terreny com tothom, com tots i cadascun de nosaltres. Per exemple, com a detall, el dividim en tres fases: a la primera fase van a donar suport al centre d'acollida, aquí solen tenir tots una experiència molt bona, i és que normalment després d'un any i mig o dos aquests joves diuen "hem fet una feina", però no se n'adonen de la feina que han fet; veure joves d'acollida no només és un suport per als joves d'acollida, sinó que és un suport per a ells, perquè veuen com estaven feia un any i mig, i "carall, tu, i jo estava així?". Però és la seva realitat.

La segona fase és la fase B, un dels objectius claus de la qual és que ells trobin feina. Nosaltres com a tal no cercam feina per ningú; nosaltres no creim massa en crear cooperatives d'exdrogaaddictes, l'exdrogaaddicte que té capacitat per ser normal -i hem de treballar per això- és important que no quedi estigmatitzat, sinó que des de la seva pròpia realitat, història i canvi, pugui fer com qualsevol de nosaltres. Jo vos puc dir ara com a detall, per exemple, una cosa: que un tant per cent gros de monitors d'esplai de Mallorca són gent que ha fet el Projecte Home. Fa deu anys no ens podíem imaginar de cap de les maneres que educadors de temps lliure fossin gent, gratuïtament, perquè tots sabem l'esplai el que suposa, que molts d'ells, fins i tot n'han creats alguns per donar suport, perquè al cap i a la fi, i això és molt bell; però les garrofes se les han de cercar ells mateixos. Nosaltres els donam suport a nivell d'orientació psicològica, a nivell de suport psicològic; és molt dur una persona que per ventura ha tengut deu oficis, però que no en té cap, trobar feina. Però tots en troben, de feina.

Això és la resposta clàssica al "ionqui", i en aquest moment rebem la gent que ve, llavors hem creat una sèrie de programes nous, i abans dels programes nous hem posat el centre de Menorca. A Menorca fa un grapat d'anys, juntament amb el Consell i tots els ajuntaments i el Bisbat d'allà, vàrem fer un conveni per la possibilitat que hi hagués un centre a Menorca, i llavors en principi dèiem que és important que hi hagi centre d'acollida i després centre de reinserció, i la comunitat terapèutica es faci aquí, a Mallorca, entre d'altres raons, per raons econòmiques. Després d'un cert temps vàrem veure que el centre d'acollida no era convenient, perquè és important com a centre d'acollida que hi hagi ambient i clima de suport terapèutic. Amb sis o set o vuit persones és molt difícil crear un ambient d'aquest tipus, i llavors, en aquest moment estam així, vàrem crear el centre de preacollida, que són els primers contactes, informacions i primers col·loquis, i després es ve aquí, al centre d'acollida de Mallorca, es fa comunitat, i llavors les dues darreres fases, B i C, de reinserció es fan a Menorca, perquè és allà on han de viure.

Tots sabeu que moltes vegades un dels problemes amb què moltes famílies vénen és dir "si el nostre fill el duguéssim no sé on, per ventura no tendria problemes amb els seus amics que l'han duit a la droga". Jo ho comprenc, com a bona voluntat d'uns pares, però tan equivocats com van, és bestial això. Això és claríssim. Per què?, perquè un drogaaddicte a qualsevol ciutat del món a la mitja hora que és allà, sap on és la droga. I per tant, sí que és important que al seu lloc es reinsereixin, o s'insertin de bell nou, amb tot el que això suposa, amb un suport seriós nostre, mentre està fent aquest procés, però això és clau. Per tant, la part de reinserció dels menorquins es fa a Menorca, més clar que aigua. Durant tot aquest temps s'intenta treballar amb les famílies, fins i tot quan són aquí s'intenta treballar allà amb les famílies, les famílies no tenen per què traslladar-se, sinó que és important que segueixin aquesta feina.

I llavors s'estan fent una sèrie d'experiències que són molt belles, com és d'orientació laboral, juntament amb Càritas de Maó estam fent un suport molt seriós de reinserció laboral d'aquest tipus de gent que està aquí, i per tant ja no importa dir. I llavors també, per ventura deu ser de les primeres experiències que s'han fet a Espanya, és que es va fer una experiència de prevenció comunitària als habitatges de Lluc, en prevenció comunitària ja no és només prevenció dels al·lots, o dels mestres, sinó prevenció de la comunitat com a tal, i de tots els agents socials dins la comunitat. I per altra part es continua fent un treball de prevenció dins col·legis, instituts i famílies.

Hem posat com un apartat especial, perquè nosaltres creim moltíssim en el treball amb famílies, i hem posat els distints tipus de grups... No ho explicaré, perquè tampoc no es pot explicar cadascuna de les coses, però mirau, jo me'n record fa tretze o catorze anys, quan estava a Itàlia, i em parlaven de la importància de la implicació de la família en aquest treball, jo deia "a Mallorca i a Balears, així com som nosaltres, la família voler-se implicar, i donar cara? No podrà ser". Després de l'experiència d'aquests quasi dotze anys de Projecte Home aquí a Balears, sí que podem dir que s'estan implicant molt seriosament. La implicació no és tant per pegar crits, que a les famílies això és molt fàcil, a associacions de famílies i tal, pegar crits; no és això ni molt manco, sinó que la implicació de famílies suposa que ells facin també un procés terapèutic paral·lel als fills, per suport als joves i també per ells. Normalment la droga destrossa allà on entra, i si entra dins una família la destrossa, i una de les primeres coses que sol fer és crear divisions dins la família, crear lluites i crear guerres entre ells, i després crear un sentit de culpabilitat bestial: "què has fet tu, què he fet jo, perquè ens sortís un fill així?". És important afrontar això, és important no tapar el cap, afrontar la realitat. No es tracta de cercar culpables, sinó què puc fer i com respondre en aquest moment.

L'experiència des Puig des Bous, és un programa nou també, és una experiència extraordinària, fa dos anys i mig que la tenim en marxa. Dic extraordinària per una sèrie de característiques molt distintes del programa tradicional i els altres programes, i aquí ho hem volgut remarcar d'una forma especial. Els residents no vénen del carrer -a acollida la majoria vénen del carrer-, sinó que vénen havent fet un treball terapèutic dins tots els centres públics, els tres del CIM, els dos caps del Govern balear, de la Conselleria de Sanitat, l'Ajuntament de Palma, i el 99 en el conveni que estam a punt de firmar hi entrarà també Sóller i Andratx. Per tant, ja és qualque cosa totalment nova.

El segon aspecte és que el treball terapèutic es fa conjuntament el centre de referència i l'equip del Puig des Bous, i això nosaltres creim que és una aposta de futur, el fet que tècnics, terapeutes, d'un servei públic i d'un servei privat treballin conjuntament, incideixin sobre la mateixa persona, és una experiència pilot, important, de la qual nosaltres estam molt contents, i estam convençuts tant per part d'uns com per part dels altres que ha estat molt enriquidor.

Un altre aspecte és, per exemple, quan va venir el subdirector general del Pla nacional aquest estiu, que va venir uns quants dies de vacances per aquí, que li vaig dir "per què no veus l'experiència del Puig dels Bous?" "I en què consisteix?" Li vaig explicar. "I és possible això que es doni?" Sí, aquí això es dona i, a més, es dona una altra cosa, una altra característica, que és una comunitat terapèutica on conviuen conjuntament persones que estan en tractament de metadona o (...) i persones lliures de droga, en una experiència de les primeres d'Espanya -que jo sàpiga és la primera- que conviuen conjuntament aquests dos tipus o tres tipus de persones.

Ell hi va estar, va qüestionar molt això, va demanar a uns i a altres a veure si estaven gelosos, a veure si el que estava lliure de drogues no tenia enveja dels que tenien metadona i estaven mig atordits durant una hora o dues o tal, i, és curiós, tothom va ser molt clar: la majoria desitjaven estar lliures de drogues, poder arribar un moment una persona a ser lliure. Ara bé, això suposa esforç, treball, lluita, i dic que són aquestes tres característiques que crec que val la pena conèixer, saber-les, no és una experiència de fa dos dies, és de fa dos anys i mig. I per altra part es fa un treball de comunitat terapèutica, també.

Els primers anys venien joves, adolescents, i majoritàriament fracassàvem. Fracassàvem per una sèrie de motius: un jove de 17-18 anys que es posava amb persones de 30 anys, amb tot el que això suposava, i feien un treball de grup i un treball molt intens terapèutic, històric, etc., moltes vegades en lloc d'ajudar no ajudàvem. Un al·lot de 16-17 que veu que una persona ha fet mil bestieses, en lloc de dir "jo, això, no ho he de fer", a vegades diu "home!, si jo això..." i, per tant, vàrem veure la necessitat de crear un projecte jove. No és fàcil, no és fàcil per molts de motius, no només tot l'aspecte econòmic, sinó que l'adolescent és adolescent i, per tant, amb tots els alts i baixos que això suposa, no està fet, encara.

Però vàrem voler afrontar aquest repte i dins Projecte Jove hi ha tota aquesta sèrie de coses que posam. Primer de tot és un programa educatiu amb els joves, bàsicament els joves de què parlava en Lino, és a dir, la mostra era d'aquests joves que han estat dins Projecte Jove durant aquests dos anys, dos anys i mesos, l'octubre fa fer dos anys. Això és el que es diu prevenció secundària i terciària. A vegades les paraules, en aquests moments s'està en discussió de la paraula, no?, però siguin aquestes o siguin unes altres, la realitat és que hi ha adolescents que tenen problemes d'ús de drogues o abús de drogues que diuen que, el problema, el tenen els pares i no ells, però ells poc a poc van tenint un fracàs escolar, van tenint un fracàs a nivell de família, etc., i llavors sí que necessiten i demanen ajuda; majoritàriament és la família que comença. Per tant, fer feina d'aquest tipus com a prevenció que es diu secundària o terciària, creim que és fonamental.

I aquí ve després una experiència que és pilot a Espanya, també, i fa uns mesos que hem començat, és l'experiència de pisos oberts; en aquest moment el màxim són cinc al·lots de reforma i cinc de tutela, en llibertat amb tot el que això suposa. És una experiència primera a Espanya -gràcies- amb totes les dificultats que això suposa, però és un repte que, junt amb la Conselleria d'Interior del Govern balear, amb el Consell Insular i nosaltres, hem volgut afrontar i l'estam afrontant. A avaluar, no la podem avaluar perquè fa dos dies, fa tres mesos i busques i això és molt poc.

Després sí que tenim un interès especials en l'escola de pares, tant si el seu fill està allà com si no hi està. És important que la família, moltes vegades famílies monoparentals, hi ha hagut moments de la nostra història, d'aquests dos anys i mig, que el 75% eren famílies monoparentals, però és important que cadascú trobi el seu lloc, que no peguin a l'extrem de dir que com que això tot jove ho fa, per tant passarem, però tampoc l'extrem de crear un drama d'una cosa, d'un problema, sinó donar suport, ajudar les famílies. I, per altra part, s'està fent també a nivell de prevenció primària a través de col·legis, etc. La majoria dels al·lots que van al Projecte Jove són del carrer.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

Un dato interesante es que en España hay más de 20 programas (...) hay programas para adolescentes. Simplemente responde al nuevo (...) de los años 90, que adolescentes de 12, 14 y 15 años salen sábado y domingo y consumen drogas. Ocio y tiempo libre ligado al uso y consumo de drogas; es una respuesta que está dando en el Proyecto Hombre porque los padres..., son los padres (...) pedir ayuda, no somos nosotros los que quisimos abrir este programa, fueron los padres, amigos y gente cercana (...) que nos pidieron ayuda, y no podíamos mezclar esta población con la población que ya les mostré: del 89 al 98 esta población es adulta, tiene otros problemas; son adultos; esos no son adultos, son...

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Sí, espera un momento. Quizás, o sea, quan surt per exemple zero al Pla autonòmic, clar, agafen una mostra que no agafa la gent no escolaritzada, o sigui, fa falta un cert tipus de persones. Un dels reptes que tenim, i tenim tots nosaltres a nivell de societat, és, així com els anys 70, unit al fenomen hippy hi havia el fenomen de les drogues, especialment al·lucinògens -LSD, etc.- en aquest moment tenim un repte molt seriós a occident: si unides al temps lliure, a l'oci, al divertiment hi hauran d'anar drogues o no; és un repte que tenim molt seriós que val la pena afrontar des de distints angles perquè estam en això.

Un altre programa que fa poc temps que hem obert, fa uns mesos, és el *Carpe Diem*, i hem posat aquest nom perquè *Carpe diem* en llatí vol dir "agafa el moment", "agafa el dia", "viu el present", i el que té de nou aquest programa és que és un suport psicosocial i familiar als joves que estan en tractament bàsicament de metadona. A partir del dia 15 de febrer..., en aquest moment només eren grups de suport, anam creixent i anam qüestionant i, a partir del dia 15 de febrer farem tres dies de centre de dia d'un grapat d'hores a fi que aquestes persones que puguin, puguin tenir un lloc d'estada, de treball i no només el grup com a tal, no només anar a prendre metadona, no només el grup, sinó a més un centre de dia d'un grapat d'hores on puguin fer tota una sèrie d'activitats i poc a poc vagin prenent consciència que val la pena viure sense drogues. S'ha obert amb l'experiència que des del 96 hi havia un terapeuta nostre que anava al centre de disminució de risc de la Conselleria de Sanitat a fer aquest treball; clar, és amb una experiència d'abans i hem començat. De fet en aquest moment la procedència és del centre d'atenció al toxicoman, del CAT de la Conselleria de Sanitat; jo crec que a la llarga tant de bo que aquest centre pogués estar obert a tots els altres centres.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

Bueno, yo sobre el tema de la metadona vosotros sabéis por el plan que hay más de 50.000 usuarios consumiendo metadona en España. Son datos globales (...), más de 50.000. Programa libre de drogas no llega ni a 10.000. Por tanto vemos muy importante que la gente que consume metadona tenga, además de la metadona, tenga un apoyo terapéutico. (...) si quiere dejar las drogas que tenga la oportunidad de un equipo que le apoye. Este es el éxito o esta es la importancia de este programa, y que en España ya hay varios lugares donde se está intentando trabajar la complementariedad.

Hace 10 años nos veíamos como dos bandos, dos enemigos enfrentados, totalmente enfrentados. Nosotros no podíamos ver a los que daban metadona, a los metadófilos, y ellos (...) no nos podían ver a nosotros. En cambio, en los años 95-97, ese dogma ha caído porque nos damos cuenta que (...) y la familia nos está exigiendo respuestas. Hay gente con metadona con más de 10 o 12 o 15 años consumiendo metadona (...) deja de consumir durante 6 meses, vuelve otra vez a consumir y creo que por eso es importante el apoyo terapéutico.

(Darrera frase de la intervenció inoïble)

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

(...) realitats veig que m'hauria d'aturar, però permeteu-me dir que altres realitats que hem posat dins aquest -això així, no?- i he posat programa dins la presó, des del començament del projecte s'ha anat treballant dins la presó, millor dit, des d'abans de començar el projecte jo vaig començar a treballar dins la presó i, per tant, fa uns 13 anys, i en aquest moment hi ha tres persones que almanco un dia per setmana van a la presó. L'objectiu, quin és?, tenir un suport allà dins, fer un treball perquè visquin sense drogues amb tota la dificultat que això suposa, i perquè a la llarga puguin adonar-se'n que allò important no és només sortir de la presó sinó sortir del per què l'han duit a la presó, que és el consum de drogues.

Després hi ha seguiment de joves sense família. He dit en un moment donat la importància enorme que nosaltres donam al treball amb famílies. A vegades hi ha joves que vénen sense família, o perquè no en tenen, o perquè els han tret o perquè han dit que estan farts d'ells. Llavors tenim en aquest moment quatre pisos, alguns duits directament per nosaltres i dos per altres institucions, que fan el servei de família substitutòria: durant tot el dia estan en el centre d'acollida i de nit, de vespre i de cap de setmana estan o bé en els pisos, o bé estan amb famílies, i normalment hi ha una mitjana de 28-30 persones. Pensau que moltíssimes setmanes des de fa 10 anys, des de fa 11 anys, que cada setmana hi ha hagut famílies que se n'han duit drogaaddictes a ca seva, i moltes setmanes entre 20 i 25 famílies que se'n duïen un drogaaddicte a ca seva. Això és una realitat de la nostra Mallorca amb tot el que això suposa, i és fàcil, eh?, dir-ho, però dur-te'n una persona que no saps si té la sida, no sap si té no sé què, no saps si ha robat o què, perquè és acollida, no és reinserció quan ja han fet tot un procés, és al començament, que 20, 25 famílies cada setmana se'n duguin un jove a casa seva divendres, dissabte i diumenge fins el dilluns matí, és d'un valor impressionants, i això es fa cada setmana. Els que queden, que no trobam famílies suficients, els caps de setmana els duim a ses Sitjoles.

Plans personalitzats. Deim plans personalitzats perquè poc a poc ens adonam que no tothom que ve pot fer algun dels programes que hem dit, i llavors, després d'haver fet un cert temps acollida, intentam fer un pla personalitzat per ell. Per ventura els casos més típics són els dos que he posat: persones que per ventura han fet 21 programes i, a més, han vengut dues vegades més a nosaltres i han estat no sé quants de mesos i han fracassat i no sé, i han caigut i recaigut, etc., veim que fer el mateix procés d'abans no és convenient i llavors sí que se'ls fa un pla personalitzat; és un tipus de persones. L'altre tipus de persones és el que deim de patologia dual, que són persones amb problemes psíquics, amb trastorns psíquics i, per altra part, amb problemes de drogodependències; tenen la doble patologia i llavors sí que és important fer un pla personalitzat perquè segons quin tipus de persones, per exemple, no poden resistir comunitat terapèutica. Aquí sí que estam treballant, per exemple, amb els centres de salut mental i sí que és important treballar, però cadascú fent el seu treball, no medicalitzant el problema sinó cadascú fent el seu treball amb tot el que això suposa.

I llavors hem volgut posar també una altra cosa que per a nosaltres és d'una importància tremenda, que és el voluntariat. En aquest moment hi ha 170 persones voluntàries que cada setmana dediquen un poc del seu temps, del seu esforç, del seu saber al projecte, als al·lots. No fan un treball directament terapèutic, però jo sí que us diré, per exemple, que des del començament nosaltres tenim un conveni que abans era amb el Ministeri d'Educació, ara és amb la Conselleria, per donar el graduat escolar. Per al graduat escolar, qui dona classe? Donen classe persones, homes i dones, professors d'institut, professors de la Universitat, de magisteri, etc., i com això són 170 amb tot el que això suposa. És una gran alegria de la nostra societat, que a vegades es diu no sé què; crec que hem de constatar aquesta realitat.

Després, tot això... Exacte, sí, posa-ho; no sé on ho tenc, jo això, no en tenc còpia però és igual... Hem volgut posar aquí les entrades i les sortides del 97, del 97?, no del 98, de l'any passat. Respecte a això jo us he duit, si us interessa, nosaltres des de fa vuit anys, des de l'any 90, estam fent auditoria econòmica; les he duit totes que si us interessen es poden fer fotocòpies, si no, no, però són aquí i les podem fer, si de cas, perquè creim que és molt important la claredat econòmica, especialment quan hi ha part de doblers públics, i aquí hem posat aquest pastís, no importa comentar-lo però crec que és clar, de part d'ingressos..., i de part de despeses. Fixau-vos en una cosa que és guapa: de part de despeses a vegades hi ha algú que diu que el personal és la despesa més grossa; sí, per sort; per què per sort?, perquè aquí no incloem algunes despeses: per exemple, si vénen de Felanitx i en un moment donat ens donen tres caixes de raïm no comptam si això val 3.000 duros o en val 4.000, no?, no comptam a vegades, o sigui, moltes donacions d'aquest tipus i, per tant, anam molt alerta a l'assumpte del menjar, procuram que es mengi bé però procuram..., hi ha molta gent que ens ajuda respecte a això. Per exemple, anam molt vius a les despeses d'electricitat, llum, bé, telèfon, etc., etc., i per tant és important la relació directa amb els joves i això ho fan els terapeutes.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

Y luego también sale más barato porque el coste, el costa persona-día, que ahora lo pondremos...

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Aquí hem volgut posar una diapositiva del que suposa com a despesa. A vegades s'ha dit que el Projecte Home és molt car i tal; és car, però és molt barat comparat amb moltes altres coses, així de clar i de senzill, no importa dir més coses.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

Es barato por los 170 voluntarios, creo que es muy importante. Segundo, porque el salario medio del trabajador del Proyecto Hombre no está equiparado a la Administración. Tercero, porque todo lo que es mantenimiento de los edificios lo llevan los propios usuarios, si no tendríamos más personal contratado. Yo creo que es muy importante, es la filosofía de que el drogadicto asuma la propia responsabilidad de su casa, es su casa, está en familia. Es importante, eso, es parte de los valores y la educación.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Sí, no tenim criats que granin, que facin el menjar i totes aquestes coses perquè pensam que seria absurd, són ells que ho han de fer, si embruten han de netejar. I també -jo no sé si aquí es pot dir o no, però crec que...- perquè tenim molt clar que els duros tenen cinc pessetes amb tot el que això suposa, o sigui... -no, espera un momento; ah, sí, esto sí-. Aquí hem posat aquesta transparència que són les entrades i les sortides dels anys que ens han cabut aquí, els altres estan a l'auditoria, des del 94 fins al 97, i després sí, aquí a baix volia remarcar això: fixau-vos, a nosaltres ens consta més o manco unes 2.600 persones per persona i dia, tot inclòs; tot inclòs és personal, és electricitat, és el cotxe que espanyen, és no sé què i no sé què més, és el viatge que van a un lloc i a l'altre... Per persona i dia 2.600 pessetes, i no..., o sigui, l'equivalència de l'any passat a enguany és molt igual. De fet, a tots els grups parlamentaris us donam aquest tríptic que vàrem fer per 10 anys i que posa -no del 97, perquè encara no estàvem, però sí posa d'aquests anys i ho tendreu cada grup.

I ara ja per acabar -després si volem fer preguntes o això-hem pensat: "I si féssim un grapat de propostes?" Idè farem 10 propostes. A veure... Bé, aquí tenia una "xuleta" i ara no la trobo, però és igual. Bé, primera proposta: que el Pla autonòmic estigui més enllà de partits, ideologies i persones; per què deim això?, per un parell de motius, el problema és seriós, és greu, crec que som tots nosaltres que hi hem d'estar implicats, tota la societat i, per altra part, deim més enllà de partits, ideologies i de persones, de persones perquè no depèn moltes vegades que si hi ha un partit o un altre a un lloc i a una administració; des que hi ha el projecte, per exemple, a la Conselleria de Sanitat hi ha hagut tres consellers, tres directors generals i són distints un de l'altre i, per tant, el pla sí que és important que contempli més enllà de tot això, tenint en compte també que no és una opció política, és afrontar una realitat des d'una societat com la nostra de Balears, que pot ser i hauria de ser pionera en respostes a nivell de drogodependències i de models terapèutics dins tot Espanya per molts de motius.

La segona, demanam també que en la realitat es contempli un concepte ample de drogodependència i del model d'intervenció; no es poden oblidar les respostes integrals. Què vull dir, dient això? Històricament, a vegades dins la història d'afrontament amb les drogodependències, hi ha hagut models molt medicalitzats, altres molt psicologitzats; nosaltres creim, no amb la teoria sinó amb la praxi, que l'afrontament ha de ser biopsicosocial, però això no pot quedar només en una paraula més o manco guapa, la realitat ha de respondre a això, i a mi m'assusta per exemple a vegades quan en el Pla es diu que tot ha de passar bàsicament per la xarxa d'atenció primària i per UTE; s'ha de veure com, eh?

En el tercer punt deim que es contempli la prevenció primària i comunitària, però que es potenciïn també la prevenció secundària i terciària. Sens dubte crec que tots nosaltres estam convençuts que el més important és la prevenció, però quan parlem de prevenció no només pot quedar en la prevenció primària amb tot el que això suposa, és important donar resposta a les altres prevencions, dient-li el nom que se li digui, però sí als joves que estan començant a usar o a abusar de les drogues, i als adolescents, amb tot el que això suposa, sabent que és un repte molt seriós per a tots nosaltres però que és important afrontar-lo.

La quarta, que es possibiliti el treball amb les famílies. Ho hem posat així perquè creim que -de fet el pla en parla- n'estam totalment d'acord, però no es tracta només de dir-ho, sabem la dificultat que suposa treballar amb les famílies, però també sabem de la necessitat tremenda que tenen les famílies de fer un procés seu.

En el cinquè punt posam que la xarxa d'atenció primària i les UTE dels ajuntaments siguin suports dels recursos especialitzats. Abans he fet alguna referència a això, però -tornam a remarcar- amb un punt molt concret i molt clar. De fet, nosaltres no sabem de política, no sabem si toca a una administració o a una altra i per ventura no hi entrarem, però sí que a nivell de sentit global és important que no carreguem, per exemple, els metges de capçalera amb tot un fart que, al cap i a la fi, ni poden ni en saben.

El sisè punt és potenciar l'avaluació real i periòdica de totes les realitats que es contemplen dins el Pla. Tots sabem que a nivell d'Europa i a nivell, també, de tot tipus de subvencions europees, s'exigeix cada vegada més l'avaluació i és important. Jo us diré com a detall que nosaltres, des de fa anys, aquí aquest totxo d'aquí baix és una avaluació que ens va fer la Universitat des de fora, i a nosaltres ens va suposar posar en crisi el treball que fèiem, fins i tot una crisi forta d'equip, de tal manera que alguns se'n varen haver d'anar, però per a nosaltres ha estat molt positiu perquè des d'una actitud..., nosaltres havíem après a fer unes coses i les repetíem convençuts, però és important estar

obert a la realitat i aprendre a donar respostes noves, i l'avaluació pot fer això. Per què?, perquè veim moments que per ventura no ho feim del tot bé, fracassos, veim coses que hauríem de reforçar, i l'avaluació ens pot ajudar a això, però sí que és important que sigui de totes les realitats del Pla, siguin les que siguin, perquè ens ajuden, ens ajudaran a la curta i a la llarga a fer un servei millor a les famílies, a la nostra societat i, concretament, de forma especial als drogaaddictes.

Convidar a l'auditoria econòmica anual, veure el cost persona i dia i els resultats. Creim que això és clau, no només de les entitats privades sinó també de les públiques. Una cosa i l'altra.

Vuitena: treballar la implicació real de la societat, el voluntariat i l'esperit de participació i de solidaritat, i he apuntat "és possible", perquè si no es podria quedar en paraules o frases més o manco guapes. Nosaltres estam convençuts, per la praxi diària, que això és possible, però no només es tracta de dir-ho, d'exposar-ho, sinó de treballar-ho, per això hem posat "treballar" i, sens dubte, és una cridada sempre constant que jo faig: si jo no som voluntari a la meua feina, si no tenc un esperit de voluntariat, jo no puc cridar a la voluntarietat, si jo no som solidari no puc cridar a la solidaritat, i és important que tots els que estam ficats dins aquest treball treballem també aquesta capacitat que tenim cadascú de nosaltres.

El novè punt que posam és constituir una comissió d'experts i entitats amb veu i vot per al seguiment del Pla. Diré que nosaltres no entram en el fet de si toca a l'Ajuntament o toca al Consell Insular, o d'un lloc o d'un altre, o toca al Govern balear, però creim que és important que hi hagi una comissió d'experts i d'entitats que faci el seguiment del Pla amb totes les dificultats que això suposa, però també amb la importància que això suposa, no només deixar-ho -diríem- de costat i deixar-ho a unes persones concretes: és important que tots estiguem implicats. El Pla autonòmic de drogues i el Pla estratègic valen la pena, i si valen la pena el seguiment hi ha de ser.

I el desè punt que hem apuntat, des del Projecte Home oferim el que tenim en el fons de documentació, que és biblioteca, estudis de població per a investigació, nosaltres feim constantment des del començament i tenim un fons bastant ample de dades; al cap i a la fi tenim les dades perquè la nostra societat i les institucions han fet possible que les tinguem i, per tant, han estat al servei, i estam convençuts que és un servei que podem fer; de fet hi estam en part, a nivell d'investigació d'universitat i tal, però també ho volem remarcar de forma especial.

La revista *Proyecto* -en Lino és el director a nivell d'Estat espanyol de la revista *Proyecto*- a cada un dels blocs hem posat un parell de revistes, i, a més, volem dir que tot el que puguem aportar perquè aquest pla autonòmic sigui un marc orientatiu vàlid i provocador de noves respostes en el món -he posat aquest tres adjectius perquè són els clàssic de tot el món de drogodependències- complex, contradictori i canviant de les drogodependències.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Català. Passam, idò, una vegada fet la seva exposició, a les preguntes que li vulguin fer els distints grups. Donàriem la paraula als membres d'Esquerra Unida, a la Sra. Thomàs, perquè li formuli totes les preguntes que cregui necessàries.

LA SRA. THOMÀS I ANDREU:

Gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc vull agrair profundament la presència del representant del Projecte Home. Pens que ha estat una intervenció prou llarga però prou il·lustrativa i, sobretot, amb aquest oferiment que ens ha donat o ens ha duit documentació i bibliografia per nosaltres continuar treballant la seva exposició. Però he de lamentar que per motius d'un compromís notarial, que són d'aquells que no canvien les hores si no és amb molt de temps, me n'he d'anar en aquest moment i, per tant, no puc fer la intervenció que m'hagués agradat fer, amb moltes preguntes, perquè crec que l'exposició ha obert moltes expectatives.

De tota manera he d'agrair una vegada més la seva presència i vull demanar que aquestes deu propostes, que les hem vist i que estaran recollides en el *Diari de Sessions* d'aquesta comissió, el compromís per part del Grup d'Esquerra Unida que, en la mesura de les nostres possibilitats les estudiarem amb calma i les incorporarem dins les nostres propostes de millora del Pla autonòmic presentat en aquest parlament, que en general hem fet una avaluació des del nostre grup negativa del projecte inicial del Pla autonòmic, i que pensam que amb totes les dades que ens ha aportat aquesta important ONG que treballa en aquest món i allò que ells també fan com a propostes de millora, pensam que amb la conjunció més les altres compareixences que han de venir encara en aquesta comissió, pensam que realment és millorable i és possible fer un bon instrument per a allò que ens interessa a tots, i és que sigui un instrument eficaç per a la lluita contra la drogodependència. Per tant, fer constar una vegada més el meu agraïment, i dir que em sap molt de greu, però me n'he d'anar.

Moltes gràcies.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Thomàs. Per part del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, té la paraula la diputada Sra. Bover.

LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores diputades, senyors diputats. En primer lloc, agrair la compareixença, tant de Bartomeu Català com de Lino Salas, no només perquè ens han informat del Projecte Home, sinó que jo crec que encara més hem d'agrair la feina que fan durant tants d'anys en un tema tan espinós i de rebuig social, com és el tema de la drogaaddicció.

El tema del problema de la drogodependència, ha començat l'exposició el Sr. Català, dient que era un problema de tots, que és ver, la droga arriba a totes les ideologies, ha comentat, i és per enllaçar amb la primera proposta que ha fet, de millora del pla, quan ha demanat que el Pla autonòmic ha d'anar més enllà de partits i ideologies i de persones, però pens que els que defensam l'estat de benestar, l'estat social, ens hem de fer ressò de les demandes de la societat civil, no només les demandes que siguin positives, que ens facin quedar bé als que tenim un compromís polític i social, de millora social, perquè tots els ciutadans i ciutadanes pensam que quan hi ha aquestes demandes, és necessari que tots tinguin o puguin tenir la qualitat de vida, no el nivell de vida, sinó qualitat de vida que per a nosaltres mateixos volem. Per tant, és essencial que ens facem ressò i donem prioritat a problemàtiques que minven aquesta qualitat de vida, com és el tema de la droga. Per tant, hem de fer política, hem de fer política, i quan dic fer política vull dir donar prioritat a unes línies polítiques per donar a la societat i a aquests sectors que estiguin més desfavorits, no a nivell econòmic, sinó a nivell social i a nivell d'estima, d'autoestima, que pens que és això fer política, o creim que és això, fer política, és donar la qualitat de vida que es mereix aquesta gent. Una cosa és fer dois, hi ha gent que diu que fer política és fer dois, per a mi no, ho tenc molt clar, en aquest sentit.

Per tant, aquesta proposta, jo crec que des del moment que tots els grups parlamentaris en aquesta comissió varen demanar una compareixença de les diferents ONG i bàsicament del Projecte Home, vàrem pensar que seria important conèixer quines actuacions feia el Projecte Home, conèixer quina situació era la real a nivell de drogodependència a les Illes Balears, i també diferenciar-ho per illes, perquè entenem que hi ha administracions que fan feina, una a cada illa, com els consells insulars, mancomunitats o ajuntaments, per tant diferenciar tots aquests nivells, i pensàvem que era molt interessant arribar a un consens parlamentari perquè el Pla de drogues sortís endavant. En aquest sentit, pensam, els grups minoritaris o que estam a l'oposició, pensam que depèn del grup majoritari d'aquest parlament que es pugui arribar o no a un consens al Pla autonòmic de drogues.

(...) a la primera proposta que ha defensat, però sí m'interessava molt llevar l'element negatiu a la paraula política, per a mi és una paraula encantadora a la qual se li ha de tornar el respecte que es mereix.

De totes maneres, dir que la seva informació ha estat ampla i detallada, ens ha completat moltíssim la informació que nosaltres teníem, i també una de les coses que m'ha alegrat és que sembla ser que hi ha una coordinació entre els programes de les diferents administracions, dels consells i el Projecte Home. És ver, el Sr. Lino, si no vaig equivocada, ha comentat a un moment donat que tot d'una, l'inici de projectes que es feien, projectes que feien feina en el tema de drogaaddicció, hi havia un enfrontament entre Projecte Home i administracions, diguem, en aquest sentit, a nivell d'estils de feina. Ara, sembla ser que hi ha aquesta coordinació que no es veu plantejada en el Pla de drogues, s'entén, es veu una coordinació entre diferents administracions, sembla ser, i la xarxa d'UTS, aquí sí que es planteja, però a nosaltres el que ens preocupava i per això vàrem demanar la compareixença del Projecte Home, és que no hi hagués una coordinació obligatòria per a l'associació o per a l'ONG que en principi es va fer ressò de la demanda de la societat civil que era la feina, la tasca a dur amb drogaaddictes, que feina que no havia volgut fer l'administració perquè és difícil, una tasca difícil.

A mi m'agradaria que em poguessin concretar més, per tant, aquesta coordinació que s'ha plantejat, que s'ha dit, que s'ha iniciat entre els tres consells, Ajuntament de Palma amb el seu equip de tècnics que fan feina en aquest sentit, i si són uns programes complementaris, perquè en ocasió, tiram doblers públics, fent duplicitat de programes. És ver que segons quin perfil d'usuari, de drogaaddicte, s'han d'aplicar uns programes o uns altres, però aquesta coordinació farà possible, crec, o hauria de fer possible que l'usuari, el drogaaddicte, la inserció, diguem, social i després laboral, fos més aviat, escurçar el temps, però el temps és molt llarg si estàs en aquesta situació, tant per al drogaaddicte com per a la família.

Un altre tema. El canvi de perfil del drogaaddicte. Durant aquests dotze anys, dotze o tretze anys que ha anat exposant, sembla ser que hi ha una reducció, és a dir, el jove té catorze i busques d'anys, no té quinze anys quan s'inicia en el consum de drogues, a què es deu?, si fa deu anys s'iniciava al setze i busques, quasi als desset; què passa?, què hem fet?, què vol dir, que totes les campanyes, preventives, Pla nacional de droga, no hem fet la política preventiva, hem fet campanyes guapes, però no eren programes eficients? En lloc de tanta campanya, val més fer programes preventius?

No he acabat. És que tenia un ventall de preguntes, i com que han anat contestant durant l'explicació, ... Una altra pregunta, a veure si han col•laborat amb l'elaboració del Pla de drogues, quina aportació ha estat la del Projecte Home al Pla de drogodependència.

Una altra, aquestes drogues ...

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME
(Bartomeu Català i Barceló):

Perdona, aquesta has dit, a veure si hem col•laborat amb l'elaboració del Pla, i ...

LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Sí, si hi heu participat.

Les drogues acceptades socialment, com l'alcohol, i la cocaïna a segons quins estats socials també és acceptada, i és una de l'oferta de carta a segons quines festes, com s'han de plantejar la prevenció? Sabem, i som conscients, que tots als *pubs*, sempre ho dic quan parlem d'aquest tema, els caps de setmana, menors consumeixen la famosa "pastilleta"; en ocasions, aquesta pastilleta només és cafeïna, però és l'hàbit d'haver de prendre la pastilleta, és igual, sigui el que sigui, hi hagi el que hi hagi dins, és l'hàbit de prendre la pastilleta. Què feim?, com s'han de plantejar les campanyes?, perquè tots deim que s'han de fer campanyes o polítiques preventives, però com s'han de plantejar, perquè el consum augmenta, no disminueix, què és que les campanyes de feim, en lloc de fer avorrir la droga, el que feim és potenciar-ne el consum?

I després, també, si em podria concretar un poquet més el tema d'inserció laboral. És ver que no s'ha de donar la feina a la persona que en principi ha aconseguit una inserció social, però jo crec que sí hi ha d'haver tot un procés entre la persona que és a una racó, que després a poc a poc es va inserint socialment, però perquè una persona estigui inserida socialment, és necessari que també estigui inserida dins el món laboral. No estam d'acord nosaltres amb les cooperatives de drogaaddictes, crec que és una moda que ja ha passat, però sí s'han d'inserir dins el món laboral normalitzat, normalitzat, però sí que és necessari un incentiu a les empreses d'inserció, que no hi ha normativa estatal per al tema d'inserció, un incentiu cap al món empresarial, perquè aquesta estigui o es pugui inserir laboralment.

I em sembla que he acabat.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per donar respostes a totes aquestes preguntes, té la paraula el Sr. Català.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME
(Bartomeu Català i Barceló):

Ens tornarem tots dos?

LA SRA. PRESIDENTA:

El que els demanaria és que fessin la seva intervenció amb el micròfon davant perquè quedi gravat al *Diari de Sessions*.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

D'acord. Serem curts, però ... A mi em costa dir Sra. Catalina. Les preguntes que has fet, jo n'he apuntades cinc, si són programes complementaris, quin tipus de coordinació tenim amb els altres tècnics i les altres institucions, a què es deu que l'edat davallí, a veure si el Projecte Home ha col·laborat en l'elaboració del Pla, si hi hem participat. Després les campanyes de prevenció, com plantejar-les, i el tema de la inserció laboral. Són aquestes? Val.

Primera. És cert que al començament, per por, per desconeixement, per molts de motius, el treball de conjunt i coordinat era difícil, però en aquest moment podem dir, per exemple, l'experiència del Puig dels Bous fa dos anys i mig, dia 1 de juliol, va fer dos anys, per tant fa dos anys i mig, i aquesta experiència, juntament amb la de "Carpe diem" que hem començat fa dos dies, és una experiència de coordinació de tècnics i d'institucions, són les dues coses, la col·laboració de tècnics ha suposat ..., pensau el que suposa que un jove que ha estat històricament manipulador nat, amb tot el que això suposa, i que tenguí dos punts de referència com a teràpia, aquests dos punts de referència com a teràpia han d'estar molt coordinats perquè sinó, seran constantment un forat de moix, i en lloc d'un suport serà un desastre; i en aquest moment podem dir que amb els tècnics del Projecte Home, duent la gestió del Puig dels Bous, els tècnics de la Conselleria de Sanitat, dels tres centres d'estim, els antics, i ara començarem amb els nous, perquè hi ha hagut oposicions i això, i han canviat gent, no?, però durant aquests anys, i amb els de l'Ajuntament de Palma, jo, com a detall, per dir quin tipus de col·laboració hi ha, és els al·lots no vos fiquen gols, amb tot el que això suposa. La primera crec que és clara, no?

En feim una cada un?

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

Sí. Mira, sobre la reducció del inici en el mundo de la droga, pasa de los 16.4 a los 12, estamos ahora, en los adolescentes, a los 12 años, hay inicio en drogas. ¿Por qué se da este fenómeno? Primero, creo que estamos en una sociedad de consumo, la sociedad de consumo, tendríamos que cambiar la sociedad para reducir esto de principio, una sociedad de consumo está acostumbrando al chico, al crío, a que todo lo que pide, se lo damos, a experimentar y a tenerlo todo, a facilitarle las cosas, y estas facilidades están haciendo que el chico lo experimente todo. Esta es una explicación. ¿Las campañas sirven o no sirven?, las campañas que hemos hecho, claro que han servido, lo que pasa es que dependiendo de a qué segmento de población va dirigida una campaña, tiene mayor impacto o no. No es suficiente que una figura popular, no es suficiente que una persona conocida lance un eslógan, no es suficiente, creo que así como la drogadicción tiene muchas causas, no tiene una sola explicación, una sola causa, tiene muchas causas, muchos factores, dicen que la droga es multifactorial, la intervención y la prevención tiene que ser también multifactorial, tiene que entrar la familia, la escuela, el ámbito comunitario, tenemos que trabajar en torno a la persona, al chico, lo tenemos que hacer responsable, tiene que ser fuerte, tiene que enfrentar las cosas, tiene que saber aprender a ganarse las cosas y no regalárselas, todo esto es prevención. Por eso el tema de la prevención es bastante difícil.

Otra explicación es que se está ligando, y hacemos un congreso nosotros en octubre, solamente para estudiar este fenómeno, se está ligando tiempo libre, momentos de fiesta y ocio con el uso y abuso de drogas de síntesis, pastillas. ¿Por qué se da este fenómeno? Lo estamos ligando. Y la pregunta es, ¿se va a dar lo mismo que lo que se dio en el momento hippy, ligar un movimiento contracultural con determinadas drogas, se va a dar lo mismo en los años 90, casi en el 2000, con este segmento de adolescentes?, ¿se va a dar?, pregunta, es una pregunta, y hemos invitado a los expertos para discutir esto.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

La tercera és molt fàcil de respondre. No. No hi hem col·laborat perquè no ens han demanat la col·laboració, nosaltres teníem ganes de col·laborar, en teníem ganes perquè per a nosaltres és claríssim, un pla autonòmic és molt seriós i tal, no?, però no ens ho varen demanar i per tant no hem col·laborat.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

La siguiente está ligada con las campañas, ¿no? Yo creo que hay campañas que han sido muy efectivas, sobre todo las que han sido dirigidas a algunos ámbitos escolares, o sea, siempre que es el ámbito familiar, el ámbito escolar o el ámbito comunitario, es decir, cuando la campaña ha sido, ha habido actores, gente que ha actuado, gente, y ha llegado a una población muy localizada, eso ha tenido efecto; campañas así, amplias, no se han podido medir los impactos que han tenido, se han quedado en el mensaje, como un mensaje más dentro de los cientos de mensajes que están en el inconsciente del adolescente.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

I la cinquena, que és inserció laboral. Abans, torn a la primera, si m'ho permeteu, i és que aquesta col·laboració mútua entre tècnics i institucions diverses, jo estic convençut, ho he dit, però ho torn a repetir, que ens ha enriquit a tots, no només perquè ens hem conegut, la forma de treballar, els convenciments, etc., i en ocasions la discussió, perquè no estam d'acord sempre amb tot, ni molt manco, però jo estic convençut que a tots ens ha enriquit, i de fet la relació, o sigui, com a detall, per exemple, almenys cada quinze dies hi ha reunions de distints tècnics, almenys cada quinze dies, amb tot el que això suposa, tractant casos concrets d'al·lots.

Respecte de la inserció laboral, hi ha un primer nivell que són la majoria de drogaaddicte, nosaltres estam convençuts que una persona, si fa un procés de rehabilitació, de recuperació seriós, podrà inserir-se o reinserir-se dins la societat. La nostra experiència ha estat una, i és que molts dels nostres joves es reinserien, estaven bé, cercaven feina, en trobaven, però eren feines, moltes vegades, de peons; enfront d'això ens vàrem tèmmer i a un moment donat diguérem, "no, necessitam potenciar, no només la rehabilitació del món de la droga, sinó també donar suport que quan surtin, no només tinguin el graduat escolar, que sortien tots amb el graduat escolar, sinó que a més tinguin algun ofici i un paper que digui que tenen aquest ofici". UN dels problemes seriosos, quan un jove, després de dos anys d'estar al Projecte se n'anava a cercar feina, era que li podien dir: "bé, i on has estat?", si havia estat dos anys a presó i dos anys a Projecte, què havia de dir?, és molt mal de fer, no? En aquest moment, des de, nosaltres concretament, des de tot l'any passat, hem conveniat amb la Conselleria de Treball i Formació cursos, concretament en aquest moment tenim cursos de cuina i cursos d'horticultura, l'any passat en férem tres i enguany n'hi ha de prevists, quatre, quatre i quatre, són vuit, i sis l'any passat, amb un títol acreditatiu, i es fa amb el suport de la Conselleria de Treball i Formació, i amb Fons Social Europeu. D'aquesta manera, ja no és només per ser peó de no sé què, sinó que tenen alguna cosa de base.

Per altra part, l'experiència que tenim des de fa quatre anys ençà, per això, a causa d'aquest problema que tu deies, Catalina, és que a nivell europeu, juntament amb una xarxa Alemanya, Itàlia, Bèlgica, nosaltres, hem creat una xarxa per precisament donar suport, estudiar i treballar això, amb suports econòmics europeus. Estam convençuts d'això, però creim, continuam pensant, convençuts que per a un drogaaddicte l'important, primer de tot, és enfrontar la seva realitat i la causa de la majoria dels seus mals, que és la drogodependència, i a partir d'aquí donar els suports que siguin, perquè molt fàcilment a nivell europeu i a nivell nostre, hem cregut que si a un drogodependent se li dóna feina, està solucionat el problema, i no és així. Anem a la rel, però junt amb la rel treballem els altres aspectes, nosaltres durant anys només havíem treballat la rel, són necessaris els altres aspectes.

(La Sra Vicepresidenta substitueix la Sra. Presidenta en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

En torn de rèplica, Sra. Bover.

LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Gràcies, Sra. Presidenta, només per agrair l'aportació o els (...) que ens ha fet el Sr. Bartomeu Català, i dir-li que ens sap molt de greu que no hagin pogut col·laborar en el Pla de drogues, perquè pensam que l'experiència que té el Projecte Home, és molt important i bàsic, i és una llàstima que no s'hagi tengut en compte, però m'imagin que des del moment que és aquí, les aportacions i totes els elements de discussió o d'informació que ens ha donat, es podrà aportar perfectament al document que crec que seria necessari que arribàs a un consens.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Bover, per la seva intervenció. Pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la Sra. Maria Àngeles Leciñena.

LA SRA. LECIÑENA I ESTEBAN:

Gracias, Sra. Presidenta. En primer lugar, agradecer a los representantes del Proyecto Hombre el que hayan venido a esta reunión, a esta comisión, y la explicación tan exhaustiva que han hecho de las actividades que desarrollan en este proyecto. Quisiera que, aparte de todas las explicaciones que nos han dado, de lo que hacen, si podrían hacer una valoración del Plan autonómico de drogas, aunque sea una valoración general porque es un plan bastante extenso, pero una aproximación por lo menos.

Ellos han hablado del perfil del toxicómano, y creo entender que lo han basado en los usuarios del Proyecto Hombre, entonces yo me pregunto si es representativo o si no tienen algún sesgo, entre otras cosas porque en Eivissa y Formentera no han ninguna implantación del Proyecto Hombre, entonces no sé si esto no puede influenciar, porque ha habido datos que me han parecido muy sorprendentes, como que han salido datos referentes a Menorca t Eivissa y eran bastante similares, cuando la impresión que tenemos es que la problemática no tiene nada que ver en estas dos islas, incluso alguna vez ya lo he dicho, en el Plan nacional de drogas, señalan a Eivissa como uno de los sitios donde se experimenta con nuevas drogas de síntesis, y esas cosas no ocurren en Menorca. Entonces, me parecía que podía haber cierto sesgo con esos datos.

La cobertura poblacional del Proyecto Hombre, no sé si es una cobertura mínima o afecta (...) población a las islas de Mallorca y de Menorca, no sé si están implantadas, no sé qué cobertura tienen, en realidad tampoco sé si a nivel de comunidad autónoma está calculada cuál puede ser la población afectada por la problemática, porque claro, los toxicómanos que acuden a cualquier centro asistencial, al Proyecto Hombre, o a cualquier otra organización, no son todos los que hay, entonces no sé si de alguna manera conocemos en realidad cuál es la población a la que tendríamos que acercar todos los programas. No sé si el Proyecto Hombre dispone de estos datos o solamente se maneja con los datos de las personas que acuden a este proyecto.

Al hilo de esto, quisiera preguntar si no creen que es necesario que exista un registro autonómico sobre drogas, porque desde nuestro punto de vista el sistema estatal de información que hay en estos momentos no es suficiente, nosotros creemos que tendría que haber un registro autonómico, yo quisiera saber la opinión de ustedes.

Bueno, ya se ha habado un poco, pero yo también tenía aquí apuntado, si les parece que es suficiente la colaboración y la coordinación que hay entre las instituciones y sobre todo en este caso, entre el Proyecto Hombre, el *Govern* y los *consells insulars* y en este punto quisiera saber exactamente si es que ha habido algún problema o algún obstáculo que haya impedido que el Proyecto Hombre se consolidara en las islas de Eivissa y Formentera, que yo sé que ha habido algún intento, entonces querría saber si es que ha habido algún problema con las instituciones o es que al Proyecto Hombre no ..., incluso si pudieran hacerme una valoración de cómo piensan que tenemos, en Eivissa y Formentera, la atención a la problemática de toxicomanías, pues ya me gustaría que me lo dijeran.

Quisiera que me comentaran un poco qué diferencias en cuanto a resultados tienen con tratamientos y de mantenimiento con metadona y tratamientos libres de drogas, porque en según qué estudios parece que hay menos abandonos en uno que en otro, entonces quisiera saber qué experiencia tienen ustedes.

En cuanto al cálculo de costes, no sé si me he perdido un poco, pero me parece que los datos que aportaban no me parece que pudieran relacionarse muy bien los costes globales que daban de hospitales con la organización de ustedes, en todo caso yo creo que podría ser más comparable si hablamos de costes de programas que no de costes globales, ¿no?, esto si en algunas de mis salidas no me he perdido algún dato.

Y quizá también preguntar qué criterios han utilizado ustedes para medir la actividad y efectividad de sus programas.

Y ya por último, pues un poco esto, volver a agradecer su presencia aquí, y decir que bueno, que me parecen muy bien las propuestas que han hecho, que desde luego por parte de nuestro grupo, no tendrán ningún problema en ser aceptadas, no sé por el grupo mayoritario en esta cámara si la tendrán, pero nosotros, desde luego, no.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Leciñena, per la seva intervenció. Té la paraula per contestar aquestes qüestions, aquestes preguntes, el Sr. Català.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Són moltes preguntes, també, però alguna és molt ràpida. El Pla nosaltres creim que és una bona base per continuar treballant i aportant, i nosaltres el que hem intentat avui és aportar algunes dades, algunes realitats que creim que convé que tenguí el Pla. Després, nosaltres tenim les nostres dades, havíem de parlar de les nostres dades, sens dubte existeixen altres dades, ja siguin del Pla nacional, ja siguin, per exemple, aquí mateix tenc un estudi fet per la universitat, juntament amb la Conselleria de Presidència, dels joves de Balears, el tenc aquí, crec que el tenim tots, existeixen altres dades que val la pena tenir en compte. Nosaltres avui hem aportat els nostres, perquè creim que era important aportar-los, els altres hi són.

Sobre el registre autonòmic, claríssim, no per estigmatitzar ningú, ni per posar noms i llinatges a ningú, fulano de tal, drogaaddicte, sinó per tenir un poc de la visió de la realitat, i a partir de l'anàlisi de la realitat, saber quines respostes donam.

Per altra part, també, respecte dels costos -et deix algunes coses per a tu, Lino-, respecte dels costos, no parlava del cost hospitalari, per exemple, de la unitat de desintoxicació, de drogues, o sigui, no parlàvem del cost hospitalari d'unitat de desintoxicació. Per altra part, de criteris per mesurar l'efectivitat dels programes, nosaltres des de fa bastants anys, la universitat, a través del departament de ciències de l'educació, cada any ens avaluen qualche aspecte nostre, ja he insinuat abans que de fet això ens va fer entrar en crisi, a nivell d'equip i a nivell de programes, perquè va suposar créixer, però un creixement suposa a partir d'uns interrogants i d'unes qüestions, i de vegades no és fàcil que et qüestionin el que fas; però creim que és necessari, i de llavors ençà, i per exemple aquest estudi és aquest d'aquí baix, que a la disposició, si voleu fer fotocòpia, està de tots.

Aquest estudi, per exemple, el primer estudi que férem va ser, dels joves que estant a reinserció trobaven que ja havien fet prou feina, per tant havien fet dos anys de projecte, però els faltava més o manco un any per acabar el seu procés, i que se n'anaven i abandonaven, que nosaltres sempre, fins aleshores, ho havíem considerat fracàs, per abandonó a reinserció, ho consideràvem fracàs; aquest estudi ens demostra els nostres errors, alguns errors nostres, però ens demostra, i es va fer de joves que almenys fes dos anys que havien deixat el Projecte, per tant no era quinze dies després, sinó dos anys després, i ens deia que el 87% d'aquesta gent estava bé. L'any següent vàrem dir, "bé, perquè no ho feim de les persones que tenen l'alta terapèutica?", l'alta terapèutica també va ser amb les mateixes condicions, que almenys fes dos anys que haguessin fet el projecte, per tant que haguessin dut una vida ja fora del programa, fora de relació amb nosaltres i tal, i realment era el 95% que estava bé, amb una qualitat de vida molt alta.

Clar aquesta és la gent que ha acabat o que quasi ha acabat el projecte, quan, de fet, nosaltres tenim, per exemple, els abandonaments majoritaris, els tenim precisament el primer mes d'estada en el projecte. Que el 40% de gent que hi ve, se'n va. És clar, la majoria d'aquests, més prest o més tard, al cap d'un any, al cap de tres mesos, al cap de tres anys, tornen, ho hem pogut constatar, perquè és la realitat; hi tornen i tornen a començar, a vegades estan tres mesos, se'n tornen... Nosaltres sempre tenim les portes obertes a tothom. Cada vegada els ho posam un poquet més difícil, perquè s'adonin que això no és un joc, que és una cosa seriosa, però les portes estan obertes.

Després hi ha una altra cosa sobre Eivissa i Formentera. Nosaltres, parl del Projecte Home, que és del que puc parlar, el Projecte Home, hem tengut joves i al·lotes d'Eivissa i Formentera. Jo he dit en un moment donat, quan parlava d'acollida, que no li demanam si té anticossos de sida, hepatitis o problemes judicials, si són de Vila, de Palma, d'Alcúdia o de Sant Antoni, no l'hi demanam, li demanam si vol fer un procés de deixar les drogues, el món de les drogues etc. Per tant, sempre hem tengut una població de gent d'Eivissa, sense cap ajuda econòmica.

És cert que hem parlat, i de fet, hem parlat amb el Consell Insular, de la possibilitat de fer la mateixa experiència que fem a Menorca a Eivissa, i no és fàcil, per tota una sèrie de raons, perquè supòs que la realitat d'Eivissa i de Formentera és una realitat molt concreta, amb tot el que això suposa... No sé com es diu, hi ha un consens de tots els municipis i entitats, etc., o sigui, a Eivissa teniu el Patronat, però això no es, ni molt manco, un entrebanc, podria ser una ajuda, així com ho hem fet a d'altres realitats, sinó que de part nostra hi ha dues coses molt clares: he dit que, per una part, nosaltres hem rebut sempre la gent d'Eivissa i Formentera que ha vengut, sempre, ho tenim molt clar, però, de part nostra, per fer el mateix que a Menorca, és important que hi hagi dues coses: una, dos membres d'equip, si és possible, algú d'allà, que puguin dur a terme aquesta tasca, i per d'altra, que el projecte no ens costi massa, amb tot el que això suposa.

O sigui, nosaltres estam disposats, i ho sabem, aquí és la consellera de Sanitat, perquè hi era, a una entrevista que vaig tenir amb el president del Consell, no tenim cap entrebanc, no en tenim cap gana, tampoc, no tenim ganes d'ampliar, i la veritat és aquesta, si hem de donar respostes, farem un esforç per donar-ne, però ens costa, perquè ampliar gent, ampliar..., suposa compromisos, moltes vegades les administracions voleu compromisos per un any només, ara he dit Administració i no sé si són membres d'administracions, però no és fàcil, nosaltres no ens podem comprometre a formar una persona per un any només, o sigui, el conveni que tenim amb el Puig des Bous és per un any, el conveni que tenim a Menorca és per un any, i és clar, demanam que no sigui per un any només, que sigui plurianual, per poder fer nosaltres una planificació d'un parell d'anys, perquè és un problema, no podem jugar any per any.

I hi ha aquests dos problemes, els quals, esper, s'aniran solucionant, i nosaltres estam disposats, com dic, de ganes, no en tenim, però estam disposats a fer-ho, així de clar.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

Estaba consultando la encuesta del 89, y es que es curioso, aquí dice: "Se incrementa el número de personas que vienen de Ibiza y de Menorca, segundo año de apertura del Proyecto Hombre". cada año había un número de personas que pedían ayuda, sobre todo familias, luego tenían el problema del transporte y estancia aquí.

Bueno, en cuanto a la población...

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Si me permitís... Jo sé que, a nivell de transport, a les famílies, no al Projecte Home, des del Consell Insular d'Eivissa s'ha donat suport.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

Cuando preguntaba si se podía sesgar el estudio por la población que atendemos.

En diez años, cuando hicimos el balance, publicamos aquel libro, nosotros calculamos 2.000 toxicómanos atendidos en Proyecto Hombre en diez años, toxicómanos en tratamiento. A diferencia del registro del Seit, el sistema de información de toxicomanías, que solamente registra la primera solicitud, demanda de tratamiento, solamente es lo que registra, y unos datos generales, nuestra encuesta muestra un perfil. Aquí les hemos dado unos simples datos, para no aburrirles, pero el libro registra más de quinientas variables. Yo creo que la muestra de población, siendo una isla, y siendo islas pequeñas, es significativa, como muestra, es una muestra significativa, que puede ser sesgada, bueno, sí, puede estar, pero es muy representativa, 2.000 personas en tratamiento.

La encuesta se pasa después de 30 días de tratamiento. Para que nos demos cuenta, cuando el toxicómano llega el primer día, ni se acuerda de sus apellidos, ni se acuerda de sus causas, ni se acuerda de sus enfermedades, no se acuerda de nada, además, no quiere hablar.

EL SR. DIRECTOR DEL PROYECTO HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Sí me permitís, per exemple, una de les coses que hem de fer a un moment donat és demanar que vagi de jutjat en jutjat per saber quins judicis pendents té, perquè no se'n recorda, no ho sap moltes vegades.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROYECTO HOME (Lino Salas):

La encuesta es muy fiable, puede estar sesgada, lo dejo como interrogante, pero es sumamente fiable con respecto al Seit, porque el Seit se aplica el primer día que llega, que pide ayuda, se aplica el Seit, y ahí puede estar..., pueden ser datos muy generales. Nuestra encuesta es 30 días después, es voluntaria, es voluntaria, se le pide al chico, si quiere hacer la encuesta, la hace, y si no quiere, no la hace, y después está siguiendo los parámetros que sigue el Observatorio Europeo de las Drogas.

La Unión Europea tiene el Observatorio para dos cosas, primero, para conocer la población toxicómana en Europa, y segundo, para que se puedan comparar y contrastar los programas. El Proyecto Hombre se tiene que contrastar con otros programas similares en Europa y, de hecho, ahora se está contrastando, comparando, y ahora sí que podemos hablar de evaluación. La evaluación que se ha hecho, a partir de la universidad, se han seguido esos criterios del Observatorio Europeo de las Drogas, porque de nada sirve tener evaluaciones que respondan a criterios del propio equipo o a criterios académicos, le interesa a la universidad hacer estudios, bueno, ¿para qué?, si no son homologables entre un país y otro país, entre un programa y otro programa, estamos en ese camino de hacerlos y de compararlos.

Por cierto, el director del Observatorio es miembro del Comité Científico del Proyecto Hombre, creo que es un dato también relevante que tengamos intercambio de información.

Otro dato también importante es el registro autonómico, creo que en si es muy importante.

Y otro, el éxito o resultado entre Programa de metadona y programa libre de drogas. Desde la valoración del Proyecto Hombre, en dato global, medio, el 50% de las personas que han estado 655 días en Proyecto Hombre han dejado las drogas, han dejado las drogas. La pregunta sería si con 650 días tomando metadona han dejado las drogas. Para contrastar, para comparar. Yo no tengo ese dato, yo tengo el dato del Proyecto Hombre. Y esa media la hemos sacado entre una muestra de 2.000 personas a nivel de España, no solamente la comparada con Mallorca.

Yo me encargo de hacer el seguimiento desde hace diez años en Proyecto Hombre, de recoger los datos, y en este momento tenemos informatizados 25 centros de España, informatizados, en este momento puede tener yo el dato de Huelva, de Sevilla, de 25 ciudades, para comparar y ver realmente cuál es la evolución, cuál es el nivel de éxito, cuál es el nivel de abandono, cuál es el nivel de alta, cuál es la media de estancia, cuál es el coste por día, persona. Esto, en este momento, lo podemos hacer, en este momento, nos ha costado diez años de trabajo.

EL SR. DIRECTOR DEL PROYECTO HOME (Bartomeu Català i Barceló):

I demà, com a dada, ens veim amb els responsables de la Federació Italiana de Comunitats Terapèutiques i amb els de Portugal, i, el banc de dades, el tendrem conjunt, és a dir, d'aquí a un any, així com podem dir en aquest moment les dades de tot l'Estat espanyol, les podrem dir a nivell de les tres nacions.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROYECTO HOME (Lino Salas):

Eso es todo.

(La Sra. Presidenta reprèn la direcció del debat).

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, moltes gràcies, Sr. Català i Sr. Lino.

En torn de contrarèplica, té la paraula la Sra. Leciñena.

LA SRA. LECIÑENA I ESTEBAN:

Gracias, Sra. Presidenta. Solamente para aclarar que cuando nos referíamos a registro autonómico era de datos, desde luego no de nombres, y que lo que nuestro grupo propondría es que nos parece muy importante el Observatorio Europeo de Drogas, pero es que tendría que tener una traducción a nivel autonómico, para seguir las pautas, y todo el mundo poder comparar i seguir lo mismo.

En cuanto a la efectividad de los programas, que ha dicho dos años, es que yo he visto esos estudios y hay gente que, por ejemplo, la efectividad del programa..., hace una valoración al año, y, por ejemplo, se basan a veces en que la persona esté integrada, no tenga ya juicios pendientes, pero a veces también lo hace con datos más objetivos, como es con controles en orina, que no haya restos de metabolitos de droga y cosas así, ¿no?, es que he visto varios estudios y quisiera saber en qué se basaban.

Y nada más, agradecer nuevamente su presencia aquí.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Me permite decir dos cosas...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, moltes gràcies, Sra. Diputada. Per contestar-li, té la paraula el Sr. Català.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Sí, és important; per exemple, quan deim evolució, és important l'evolució i avaluar totes aquestes coses.

Per altra part, respecte de l'Observatori Europeu de Drogues, existeix l'Observatori Espanyol sobre Drogues, i el primer informe és aquest. Val la pena. Si el voleu tenir... O sigui, existeix un Observatori Espanyol sobre Drogues. Si proposau la possibilitat d'un Observatori de Balears, autònic...

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, moltes gràcies. Per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula la seva diputada, la Sra. Alberola.

LA SRA. ALBEROLA I MARTÍNEZ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc i per part del nostre grup, volem agrair la presència del Sr. Bartomeu Català, responsable del Projecte Home a la nostra comunitat autònoma, i del Sr. Lino Salas, director de la revista. També els volem felicitar per la clara exposició que han fet del Projecte Home, a més, amb un resum, perquè sabem de la ingent tasca que duen a terme, i açò és un resum, una síntesi, de tots els projectes que dins el Projecte Home tiren endavant.

Per part del nostre grup, avui, i d'una manera oficial, el Sr. Català ens ha fet veure d'una forma bastant clara que aquesta dicotomia o diferent filosofia o metodologies, o diferents metodologies d'abordar els programes lliures de drogues o de tractament amb metadona (...)ona, doncs, que realment és una barrera que ha caigut, i pensam que és important, moltes vegades no tant un poc per la confrontació que representava entre Projecte Home i a vegades les administracions, no tant a nivell d'institucions i associacions com moltes vegades dels propis tècnics, que són, realment, els qui fan la feina, i havíem tengut ocasió, des del Consell Insular de Mallorca, de comentar-ho més d'una vegada amb el Sr. Bartomeu Català, i pensàvem que sí, que realment era un tema en què havíem de llimar aquesta confrontació per poder caminar conjuntament una associació com és el Projecte Home, a la nostra comunitat, amb el prestigi que té i la tasca que duu endavant, i tota la feina que duen a terme les diferents administracions, des del Govern balear, els consells insulars i els ajuntaments, com a administracions públiques.

Per tant, pens que podem estar d'enhonorabona, perquè era un tema que sí que realment ens duia un poc a aquests nivells de confrontació, amb el benentès que com a metodologia. Pensam que, ja que tenim un pla i atès que és palès que el tema de drogodependències es va iniciar cap als anys vuitanta, i que, per tant, portem gairebé dues dècades amb aquesta problemàtica, però que en aquests deu darrers anys, en aquesta darrera dècada, podem fer una valoració i una avaluació de tot el que s'hi ha progressat.

Jo pens que amb les dades que aquí s'han exposat, es fa palès que, sobretot... També la portaveu del Grup PSM..., nosaltres volíem fer exactament aquesta pregunta, però el Sr. Català ja l'ha contestada, per què aquest 14,4 o 14,6, perdó, 16,4, ha davallat a 12 entre la nostra gent jove o els nostres adolescents?

I vull fer referència també a alguna conversa que havíem tengut el Consell Insular de Menorca amb el Sr. Bartomeu Català, que tal vegada en el punt que vostès han posat del perfil o que han tret del perfil, pensam que sí que és totalment cert, o sigui, açò sí que, en aquests darrers vint anys, és una cosa que és veritat, doncs, que aquesta presa de consciència que el problema no és la droga sinó la pròpia persona, pens que realment és per aquí i que el Projecte Home ha donat amb la solució un poc d'abordar el problema, i que si realment el problema no és la droga, com no ho pot ser un ganivet per a un malalt mental, sinó que està en la pròpia persona i en el tractament d'aquesta persona, una vegada s'aprovi aquest Pla, el Pla de drogues, hem de fer un esforç tots de coordinació perquè el propi Pla ja ho contempla, en el sentit que ja s'ha creat una Comissió Territorial sobre Drogues, on són totes les administracions públiques amb responsabilitat en matèria de drogues dins l'àmbit de la comunitat autònoma així com també les associacions, després també la creació de la Comissió Interdepartamental de la Comunitat Autònoma per a la Lluita contra la Droga també és importantíssima, perquè tenir aquesta relació entre les diferents conselleries, com, per exemple, el Sr. Català també ens ha exposat, amb la Conselleria de Presidència, que també té competències en matèria de joventut, doncs, aquest esforç de coordinació és el que ens podrà dur, amb tota aquesta experiència que tenim entre Administració i Projecte Home, a poder ser capaços d'elaborar els programes, sobretot de prevenció.

Ja sabem que l'assistència..., a mi també m'agradaria demanar-li en el torn de preguntes com valoren l'assistència, si realment tenim esperances que els programes assistencials tinguin tendència a reduir-se, és a dir, que tinguin menor nombre d'usuaris, per dir-ho de qualche manera, maldament els hàgim de mantenir sempre, si hi ha aquesta esperança, i si també vostès veuen que aquest esforç de prevenció, i atès que tenim les competències en matèria educativa, si podria facilitar açò, també amb la Conselleria d'Educació, perquè vostè sap que, en aquest cas, la portaveu en aquesta matèria de temes socials, la Sra. Catalina Bover, per la seva professió, dins l'àmbit escolar, ho veu i és molt sensible a aquest tema, sempre ho recalca, si hi hauria també possibilitats, ja que tenim Educació transferida, de fer convenis amb la Conselleria d'Educació per als temes de prevenció dins l'escola, però sobretot el que vostè ha dit també, que no solament..., o el Sr. Leo Salas, del que hem dit, que no és exclusivament un tema, diguéssim, Projecte Home o administracions o educació, sinó que és tema dels pares de les Apa, de la federació, és un tema molt més ample, no hem de conformar-nos que sigui només una associació qui ho lideri o l'Administració o la instància educativa, o només deixar la responsabilitat als pares, perquè amb el que ha dit el Sr. Salas el nostre grup estaria d'acord, que dins la societat de consum és molt difícil, i aquí tornariem que és la persona qui té el problema, que a una societat tan consumista com és la nostra i que als nostres infants mai no se'ls nega res, doncs, llavors, quan arriben a un punt de la seva edat en què el seu nivell de frustració no pot acceptar aquella negativa que la vida els donarà, a curt o a llarg termini, és quan poden caure en inicis del que seria alcohol, tabaquisme, que és la porta de la droga.

Perdoni que m'hagi estès, però com que sap de les nostres converses entre l'associació que vostè presideix i el Consell Insular de Menorca, i sabem també de la relació del Govern balear, Conselleria de Presidència i altres conselleries tan importants, també per recaptar fons de la Unió europea, com és la Conselleria de Treball i Formació, li tornaria a formular aquestes preguntes: Si vostè veu amb esperança que el tema de l'assistència anirà a la baixa i també com podem, amb aquesta experiència, dur a terme bons programes de prevenció, sobretot a nivell dels nostres nin. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per donar resposta a les preguntes formulades, té la paraula el Sr. Català.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Primer, reafirmar allò de la complementarietat. És cert que tenim una història tots, i que la nostra història, a vegades, l'hem d'afrontar i l'hem de superar, i nosaltres, des del Projecte Home, històricament i en aquest moment creim que és fonamental treballar al màxim perquè una persona deixi de ser drogodependent, amb tot el que això suposa, de qualsevol tipus de droga, sigui una o una altra, se'n digui heroïna, se'n digui no sé què o metadona.

Nosaltres miràvem amb molta fixació aquesta realitat. Quan estam convençuts, teòricament, i llavors sí que això ens ha ajudat, que el que és important és la persona i no la droga que es prengui, llavors, mirant la persona, nosaltres hem des cobert que era important que si hi havia persones que només volien arribar a 40, de la seva vida, es tractava de donar suport a aquestes persones perquè arribin a 40, (...) per ventura perquè arribin a un poc més, però si poden arribar a 40, que hi puguin arribar.

I fruit d'aquest convenciment ha estat el treball de conjunt, el qual, a poc a poc, ens ha enriquit a tots, de la qual cosa estic contentíssim.

Respecte de coordinació d'una conselleria i d'altra, vull dir que enguany, per exemple, quan parlava dels convenis, hem tengut la sort i l'alegria que el conveni amb la Conselleria de Sanitat que hem fet des del començament..., és a dir, el Projecte Home va néixer empès per la Conselleria de Sanitat i pel Bisbat de Mallorca, no com a Projecte Home, però (...) qualche cosa, i quan m'ho varen comanar, etc., descobrint que sí que era important el projecte, i a pesar que eren dues institucions, el Govern balear i el Bisbat de Mallorca, el Projecte Home té com a fonament que és apartidista, no apolític, apartidista, i aconfessional, i de fet, tant uns com els altres varen admetre aquesta realitat del Projecte.

O sigui, des del començament hi havia aquesta realitat de conveni, convenit. Va arribar un moment que només era anual, això ens fa sofrir moltíssim, i enguany hem tengut l'alegria que el conveni que tenim amb la Conselleria de Sanitat és per quatre anys, i és una alegria perquè pots planificar amb un poc més de seguretat.

Per altra part, també Ses Sitjoles, que és propietat del Govern balear, anava amb el conveni, que si era cada any..., o sigui, que dia 31 de desembre ens podien treure de Ses Sitjoles. És clar, teòricament i pràcticament es podia fer.

Llavors, també és una gran alegria de part nostra que no fa gaire temps s'ha signat el conveni de cessió d'ús per a la rehabilitació de drogaaddictes per deu anys. Això és una realitat.

Ara bé, crec que quan parlava de la Conselleria d'Educació, d'altres conselleries, d'ajuntaments i de consells insulars, jo estic convençut que a Mallorca, a Menorca i a Eivissa i Formentera tenim una realitat, que és relativament petita, que és a l'abast de moltes coses i que es pot veure, i que es pot veure i tocar, que nosaltres tenim, i quan dic nosaltres, la societat nostra, administracions, ONG i no ONG, qualsevol tipus d'entitat que està ficada en això, tenim unes possibilitats que val la pena aprofitar, que val la pena aprofitar, és la nostra realitat, i és que és un punt de referència a nivell europeu.

És curiós, moltes persones representatives del món del treball en les drogues vénen aquí cada any. S'ha citat l'Observatori Europeu de Drogues, el director del qual ve cada any aquí, i hi roman ics temps. Nosaltres podem ser un lloc de molta experiència.

Sabem que una experiència nova pot tendir al fracàs, perquè obrir pas suposa a vegades temptejar, i quan temptejes, no toques el que vols moltes vegades, però sí que hauríem de fer un esforç tots per temptejar i obrir camins dins aquesta lluita en contra de la drogodependència, i per la realitat nostra, ho podem fer, jo estic convençut que ho podem fer, i per molts de motius, entre conselleries, vosaltres, com a parlamentaris, ajuntaments i entitats no lucratives, ONG, etc., sinó que la realitat no és massa gran, no som cinc milions d'habitants, és la nostra realitat, i podem afrontar-la amb dificultats. També a vegades la nostra realitat és difícil, i ho sap perfectament, que quan posam l'acollida a Ciutadella del Projecte, és clar, tothom es coneix, és difícil que un pare hi dugui el fill, i que digui "em diran que tenc un fill drogaadicta, i jo, què he fet amb la meua vida?", aquesta també és una altra realitat nostra, però el que és positiu, i jo n'estic convençut, pesa moltíssim més.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies. Té la paraula el Sr. Salas per contestar.

EL SR. DIRECTOR DE LA REVISTA DEL PROJECTE HOME (Lino Salas):

Toca dos temes, la assistència i la prevenció. Estamos frente a un fenómeno, el fenómeno de la toxicomanía, por desgracia, es un fenómeno que va a tener larga vida. A una reunió amb el psiquiatra Rojas Marcos, con el director del Observatorio de la Droga y con otros expertos discutíamos este tema, ¿esto va para largo o tiene visos que es cuestión de una generación? No, todo el mundo, todos, con los informes en la mano, con los datos, estamos hablando de Marcos Rojas, que tiene, prácticamente, un laboratorio en los Estados Unidos, 25 años llevan los norteamericanos luchando en el fenómeno de drogodependencias.

Es curioso que muchas experiencias norteamericanas las estamos poniendo apenas en práctica ahora aquí, o incluso repitiendo los mismos errores. Es impresionante ver esto. No aprendemos de cabeza ajena, como los drogadictos, que el hermano menor de un hermano drogadicto cae.

Estamos frente a un fenómeno social de larga vida. Podemos estar hablando de generaciones. Por eso, es importante continuar con la asistencia y apostar por la asistencia, apostar por la prevención, pero apostar por la prevención no significa solamente hacer campañas, no significa solamente lo que estamos haciendo, veamos lo que están haciendo en los otros países más avanzados. Cuando tenemos un concepto de drogodependencia muy restringido, fíjense ustedes, los norteamericanos, hace 25 años, redujeron el problema de la toxicomanía a un problema de salud mental, ¿cuál es el resultado? Fracaso, toda la gente que se fue a salud mental terminó peor. Después, se redujo el problema de la toxicomanía a un problema psicológico, es un problema individual, tampoco es individual. Después se redujo a un problema de delito, ¿hay que meterlo en prisión?, ¿cometen delitos?, ¿hay que mandarlos a prisión?, ¿cuánta gente está en prisión?

Nosotros publicamos hace dos años un informe, 2/3 partes de la gente que hay en prisión en España, 2/3 partes, están ahí por tráfico o por consumo, son los dos motivos, 2/3 partes, estamos hablando de cerca de 50.000 internos en prisión en España, tenemos una bomba de relojería ahí; ¿qué estamos haciendo en la prisión? Cuando presentábamos aquí el perfil, el 50% de los usuarios del Proyecto Hombre han estado en prisión, y éste es un tema muy, muy delicado, y yo creo que eso el Plan lo tiene que recoger, es una de las propuestas que ponemos, (...), tenemos que hacer algo, porque no sólo es pasar de la calle a prisión, tenemos que hacer algo.

Fíjense que el drama en muchas ciudades europeas es ¿qué hacemos con los drogadictos que están en la calle?, cientos de drogadictos, en las ciudades más grandes, Barcelona, Madrid, tiene varios miles, Palma es una ciudad pequeña, pero tiene varios cientos.

Si se han fijado, cuatro pisos nuestros son para chicos que vienen de la calle, cuando en más de una ocasión alguien ha dicho que tenemos la élite de los toxicómanos, la élite, sería bueno invitarle para que vea, realmente, cuánta gente..., 28 toxicómanos de la calle están en este momento en Proyecto Hombre, sin familia, ruptura familiar, sin asistencia médica, y que se les va a ofrecer. Éste es el reto, por tanto, seguir apostando por la asistencia, porque el problema va para largo.

Segundo, seguir trabajando por la prevención, y estamos hablando, en prevención, de 16,4 en el perfil del 89, y pasamos ahora a 12 años. Estamos hablando de un segmento de la población adolescente.

Y termino con esto. Cuando abrimos la Eso, la secundaria, fíjense en el fenómeno que hemos hecho: hemos juntado crios de 12 años con chicos de 15, 16 años, todos, eso es un espacio de riesgo, nosotros le llamamos en el congreso, en noviembre del año pasado hicimos un congreso sobre adolescentes, drogas y escuela. La escuela, ¿es un espacio de prevención o lugar de riesgo? Pues para un chico de 12 años, que todavía no sale por la noche, se encuentra con uno de 15 que ya sale por las noches, i estamos en la edad de mayor riesgo, de mayor vulnerabilidad y de mayor debilidad. Por lo tanto, prevención, claro, hay que hacer prevención, campañas, y no son suficientes. En esto sí que hay que ser más creativos, hay que discutir, por eso proponíamos un equipo de técnicos y expertos que estamos trabajando, que tenemos años aquí. Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, moltes gràcies. Vol tornar a intervenir algú més?

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Em deixa dir una paraula?

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, Sr. Català, té la paraula.

EL SR. DIRECTOR DEL PROJECTE HOME (Bartomeu Català i Barceló):

Serà molt breu. A més de la convidada a aquesta..., hi ha convidada molt seriosa a qualsevol de vosaltres o dels vostres grups perquè no només..., nosaltres estam contentíssims perquè heu escoltat, i tant de temps és moltíssim, però si qualsevol dia voleu estar dues hores a qualsevol d'aquests centres estarem molt contents que trepitgeu el terreny.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies.

Arribats a aquest punt, només hem d'agrair una vegada més al Sr. Català i al seu acompanyant Sr. Lino la seva presència avui aquí en aquest parlament i, com diuen en castellà "*de la abundancia del corazón habla la boca*", i aquests dos senyors realment han parlat a través de la boca el que realment viuen i senten i ens ho han exposat aquí a nosaltres en el Parlament. Moltes gràcies.

II.- Proposició no de llei RGE núm. 6018/98, del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista, relativa a la utilització de les empreses de treball temporal per part de l'Administració Pública.

I nosaltres anirem a continuar amb el punt de l'ordre del dia que ve a continuació, i passarem a tractar la proposició no de llei registrada amb el número 6018/98 del PSM, relativa a la utilització d'empreses de treball temporal per part de l'Administració pública. Per a la seva defensa i exposició té la paraula la seva diputada Sra. Bover.

LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Gràcies, Sra. Presidenta. Senyores diputades, senyors diputats...

Sobre el tema de les empreses de treball temporal ja es varen debatre a nivell de plenari tant una interpel·lació com una moció i nosaltres el que duim aquí, el grup nostre, el Grup Nacionalista-PSM, duim l'aprovació de dos punts que pensam que poden ser una concreció que dona una certa qualitat als debats que ja es varen donar.

Ja es va denunciar en aquest debat que les empreses de treball temporal haurien de donar solucions a problemes de temporalitat, ser un punt de contacte entre l'atur i ocupació, un punt de referència o una passa més d'aquest procés. Però la realitat que tenim no és aquesta: aquestes empreses, les empreses de treball temporal, s'han convertit en oficines de contractació per a tercers, empreses privades de col·locació amb ànim de lucre i res no es tradueix en la consolidació de llocs de feina, que és el repte que tenim, crec, en aquesta societat. Més bé és al revés: dels 8.000 contractes que es varen fer en el 97 només se'n varen consolidar 53, o s'havien convertit en contractes indefinits. La durada d'aquests contractes, de la majoria d'aquests 8.000 contractes, no arribaven als sis mesos. Per tant, ens topam, ens trobam -perdonau- amb un tipus de contractes que són contractes d'obra i serveis, eventuais o interinitat. I tot aquest tipus de contractes el que duen és una desmotivació dels treballadors i treballadores.

El perfil de les persones que accedeixen també a aquestes contractacions són joves que cerquen la primera ocupació, la primera feina, població femenina, poca o nul·la formació d'aquests treballadors i treballadores, molt poca formació, i el que això implica és un augment considerable d'accidents laborals. Som la primera comunitat autònoma de tot l'Estat espanyol en accidents laborals i, amb coherència, el que hem de fer, si demanam una consolidació dels llocs de feina i una disminució d'aquesta accidentalitat laboral, és la proposta que feim nosaltres en els dos punts d'aquesta proposició no de llei.

Sabem que en el Congrés de Diputats de l'Estat espanyol es va aprovar per unanimitat el passat 25 de març una proposta que va en el mateix sentit que nosaltres duim aquí a la consideració i a l'aprovació en aquesta comissió. En aquests dos punts nostres, en els punts de la proposició no de llei, demanam al Govern, o instam des del Parlament el Govern perquè les empreses públiques o societats anònimes participades per la Comunitat Autònoma donin prioritat o utilitzin el servei de l'Inem per a les contractacions temporals de caràcter estacional, beques, campanyes contra incendis, etc., i que s'exclouï la utilització de les empreses de treball temporal.

També en el mateix sentit, el Parlament de les Illes Balears hauria de recomanar als consells insulars, demanam que recomani als consells insulars, ajuntaments i mancomunitats - malgrat que aquí no estigui explicitat s'entén també que la mancomunitat és una administració local i per tant també s'hauria d'incloure dins aquesta proposició no de llei- al fet que utilitzin els serveis de l'Inem per a les contractacions temporals de caràcter estacional i que s'exclouï, per tant, la utilització de les empreses de treball temporal. Sabem que ajuntaments de Mallorca, bàsicament, ajuntaments grans, empren aquest tipus de contractes mitjançant les empreses de treball temporal i pensam que seria necessari, si es volen consolidar llocs de feina, que les administracions són les que han de donar exemple en aquest sentit.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Grups que vulguin fixar posicions? Per part del Grup Parlamentari Socialista té la paraula la seva diputada Sra. Leciñena.

LA SRA. LECIÑENA I ESTEBAN:

Gracias, Sra. Presidenta. Las empresas de trabajo temporal fueron creadas por ley el año 1994 para canalizar aquella ocupación que, por su especialización o inmediatez en la respuesta, sobre todo en el sector de servicios, no se podía ofrecer por mecanismos habituales. La legislación complementaria a esta ley está todavía pendiente de desarrollar, sobre todo en lo que hace referencia a prohibición de contratar mediante empresas de trabajo temporal ocupaciones de riesgo, infracciones y sanciones, instrumentos de control a través de la Inspección de Trabajo, derecho de los representantes de los trabajadores en las empresas de trabajo temporal, etc.

Esto ha llevado a prácticas de contratación que contradicen el espíritu de la ley y la igualdad de oportunidades de los trabajadores, sean contratados directamente por la empresa o a través de una empresa de trabajo temporal, de tal manera que en la práctica las malas artes a la hora de contratar ha llevado a una precarización de las contrataciones, de tal forma que el trabajador contratado a través de una empresa de trabajo temporal está en condiciones de contratación más eventuales que nunca, con sueldos más bajos y con una incapacidad absoluta de reivindicar sus derechos.

Por lo que hace a la Administración, los principios de publicidad y concurrencia son incompatibles por sí mismos con la contratación a través de estas empresas pero, además, la Administración como institución pública que gasta el dinero de todos, tiene también una responsabilidad ética de trasladar a la sociedad prácticas correctas de actuación. También en el campo de la contratación hay que recordar que el derecho a un trabajo digno es un principio constitucional. La propia legislación administrativa de las entidades públicas impiden la inmediatez y la urgencia pero, además, desde un punto de vista demostrativo, es necesario erradicar estas prácticas en cualquier ente público.

Nuestro grupo ya presentó una moción en este sentido en el *Consell* de Menorca que fue aprobada por todos los grupos. Por tanto, daremos apoyo a esta iniciativa nacionalista esperando que hagan lo mismo el resto de los grupos de esta cámara. Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Popular, té la paraula el seu diputat Sr. Rovira.

EL SR. ROVIRA I DE ALÓS:

Gracias, Sra. Presidenta. Señoras y señores diputados, el Grupo Popular, manteniendo una coherencia en su política en materia laboral, también votará a favor de esta moción, de esta proposición no de ley, en el sentido que creemos que la Administración pública tiene que evitar este tipo de empresas a la hora de contratar; hay otros mecanismos que creemos que son mucho más efectivos y mucho más válidos, sobre todo por lo que tiene que ver las contrataciones a las que se hace referencia, que son aquellas contrataciones temporales y de carácter estacional.

En este sentido he de indicar que en estos momentos el instrumento jurídico que regula en la Administración autonómica y en los organismos autónomos estas contrataciones temporales de carácter estacional, es el convenio colectivo para el personal al servicio de la Administración de la Comunidad Autónoma de las Islas Baleares y que esta selección de personal laboral no permanente se hace básicamente por tres instrumentos: uno es las listas de espera o bolsines que existen en la Administración autonómica, en los que se incluyen aquellos trabajadores que ya hayan ejercido o que ya hayan tenido una vinculación con la Administración de la Comunidad Autónoma, o que, habiendo superado los exámenes no hayan tenido plaza; también se utiliza el sistema de convocatoria pública por concurso o otro tipo de pruebas selectivas, y también, por supuesto, la oferta genérica del Inem y de las listas que este instituto ofrece a las administraciones.

En este sentido, y lo queda al margen de lo que es el convenio colectivo del personal al servicio de la Administración de la Comunidad Autónoma, están las empresas públicas y las vinculadas, que no se rigen por este convenio pero que mantienen unas normas de publicidad y también de relaciones con el Inem, y que en ningún caso creemos que ninguna de estas empresas tenga que utilizar la contratación a través de empresas de trabajo temporal y, por este motivo, también en este sentido estamos totalmente de acuerdo, y en la recomendación a cualquier otra administración autonómica, perdón, local de las Islas Baleares, pues también estamos de acuerdo en que este tipo de contrataciones por parte de la Administración o de las administraciones no se tienen que producir y, en el caso de que alguna de produzca, pues tiene que ser absolutamente excepcional. Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Diputat. En torn de contrarèplica té la paraula la diputada Sra. Bover.

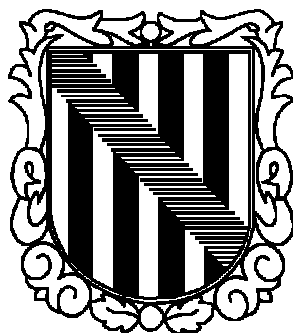
LA SRA. BOVER I NICOLAU:

Gràcies, Sra. Presidenta. Només per agrair el suport dels grups parlamentaris i també agrair la coherència del Grup Popular, així com ho ha comentat el Sr. Rovira. Li he de dir que farem el seguiment del grau de compliment de la proposta que hem aprovat o que s'aprovarà, dels dos punts, i que pens o pensam que serà un dels punts positius que s'haurà aprovat per unanimitat. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Diputada. Aquesta presidència, fruit de les intervencions dels diferents grups, entén que aquesta proposta es pot donar per aprovada per assentiment.

I acabat l'ordre del dia, s'aixeca la sessió. Moltes gràcies a tots vostès.

**DIARI DE
SESSIONS**

DEL

PARLAMENT

DE LES

**ILLES
BALEARS**

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma